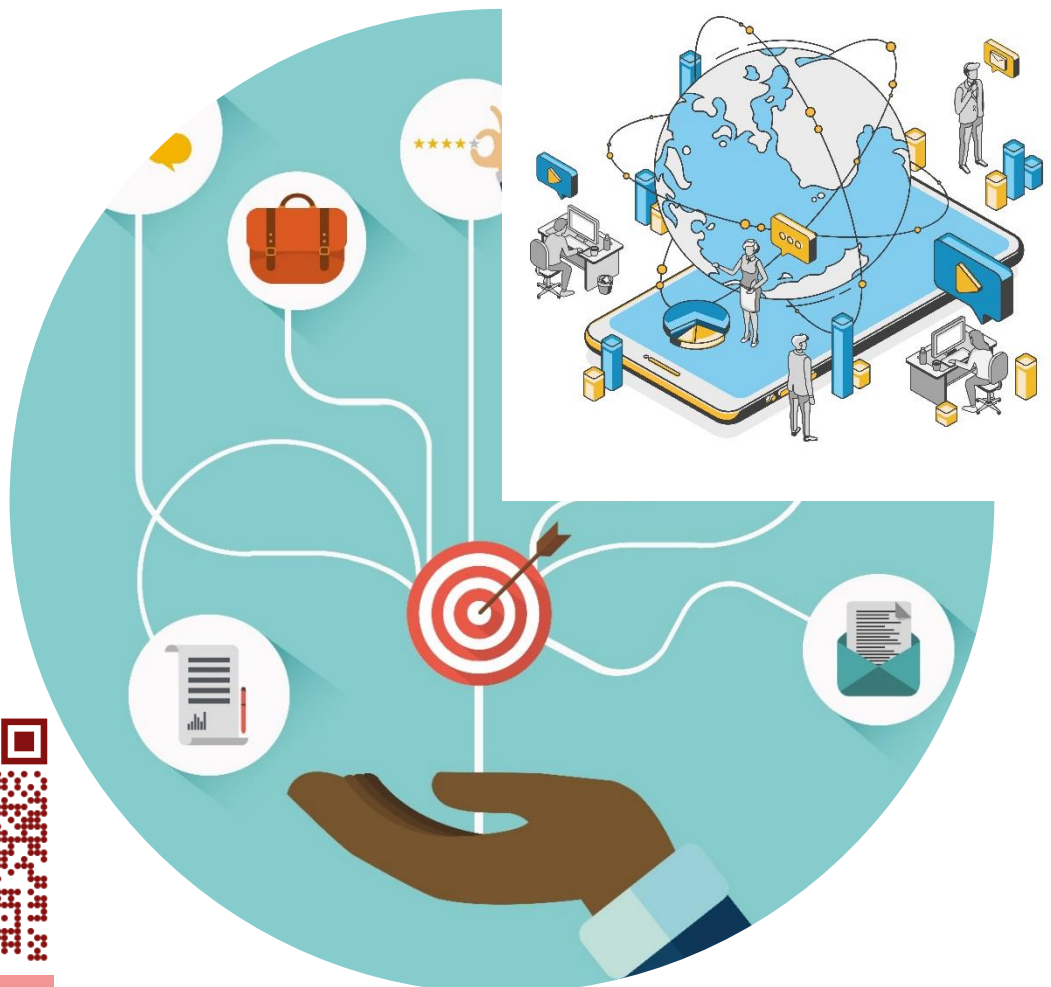

PBO
สำนักงานงบประมาณของรัฐสภา

ความเชื่อมโยงยุทธศาสตร์ชาติ กับการจัดสรรงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564

ความเชื่อมโยงยุทธศาสตร์ชาติกับการจัดสรรงบประมาณรายจ่าย
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564

เรื่อง	ความเชื่อมโยงยุทธศาสตร์ชาติกับการจัดสรรงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564		
ฉบับที่	13/2563		
จัดพิมพ์ครั้งที่	1/2563		
จำนวนหน้า	46 หน้า		
จำนวนพิมพ์	50 เล่ม		
จัดทำโดย	สำนักงานงบประมาณของรัฐสภา สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ถนนประดิพัทธ์ แขวงพญาไท เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร 10400		
ที่ปรึกษา	นายนพรัตน์ ทวี	ผู้บังคับบัญชา	สำนักงานงบประมาณของรัฐสภา
	นายฐากร จุลินทร	นักวิเคราะห์งบประมาณ	เชี่ยวชาญ
ผู้จัดทำ	นางณิชา รักจ้อย	นักวิเคราะห์งบประมาณ	ชำนาญการพิเศษ
	นางสาวนียดา ชูชาย	นักวิเคราะห์งบประมาณ	ชำนาญการ
พิมพ์ที่	สำนักการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ถนนประดิพัทธ์ แขวงพญาไท เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร 10400 โทรศัพท์ 0-2244-2116, 2117 โทรสาร 0-2244-2122		

ความเชื่อมโยงยุทธศาสตร์ชาติกับการ
จัดสรรงบประมาณรายจ่าย
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564

แบบสำรวจความพึงพอใจต่อเอกสารวิชาการ
ของสำนักงานงบประมาณของรัฐสภา (PBO)
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

คำนำ

สำนักงานงบประมาณของรัฐสภา (Parliament Budget Office: PBO) ได้จัดทำรายงานวิชาการ เรื่อง ความเชื่อมโยงยุทธศาสตร์ชาติกับการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 ซึ่งนำเสนอบทวิเคราะห์ที่เกี่ยวกับความเชื่อมโยงยุทธศาสตร์ชาติกับการจัดสรรงบประมาณในประเด็นสำคัญ ๆ ได้แก่ การจัดสรรงบประมาณตามยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ การจัดสรรงบประมาณในประเด็นการพัฒนาที่ต้องเร่งดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ตลอดจนการศึกษากิจกรรมประเมินผลการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อเผยแพร่และนำเสนอข้อมูลเชิงวิชาการและข้อคิดเห็นที่เกี่ยวข้องสนับสนุนการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีของฝ่ายนิติบัญญัติ รวมทั้ง เพื่อเผยแพร่ให้บุคคลที่เกี่ยวข้องในวงงานรัฐสภาและประชาชนทั่วไปนำไปใช้ประโยชน์ที่เกี่ยวข้องต่อไป

สำนักงานงบประมาณของรัฐสภา
กรกฎาคม 2563

บทสรุปผู้บริหาร

รายงานวิชาการ เรื่อง ความเชื่อมโยงยุทธศาสตร์ชาติกับการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์การจัดสรรงบประมาณในมิติยุทธศาสตร์ชาติ แผนงานภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ รวมทั้งเพื่อวิเคราะห์การจัดสรรงบประมาณในประเด็นการพัฒนาที่ต้องเร่งดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ในแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อนำเสนอข้อมูลเชิงวิชาการและข้อคิดเห็นที่เกี่ยวข้อง สนับสนุนการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีของฝ่ายนิติบัญญัติ สรุปผลการศึกษา ดังนี้

การจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 รัฐบาลให้ความสำคัญกับความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 – 2580) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 – 2580) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 – 2564) นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. 2562 – 2565) แผนการปฏิรูปประเทศ และนโยบายรัฐบาล เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศตามแนวทางการพัฒนาของยุทธศาสตร์ชาติให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม และบรรลุเป้าหมายตามวิสัยทัศน์ที่กำหนด โดยกำหนดโครงสร้างยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 ตามยุทธศาสตร์ชาติ 6 ด้าน และรายการคำดำเนินการภาครัฐ โดยสรุปผลการวิเคราะห์ความเชื่อมโยงในประเด็นสำคัญ ดังนี้

● **งบประมาณสนับสนุนยุทธศาสตร์ชาติ** พบว่า ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคมได้รับจัดสรรงบประมาณมากที่สุด จำนวน 795,806.0941 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 24.12 ของงบประมาณรายจ่ายประจำปี รองลงมา คือ ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ จำนวน 577,755.1688 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 17.51 ของงบประมาณรายจ่ายประจำปี และยุทธศาสตร์ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบบริหารภาครัฐ จำนวน 556,528.7598 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 16.86 ของงบประมาณรายจ่ายประจำปี

● **งบประมาณสนับสนุนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ** พบว่า แผนแม่บทการสร้างโอกาสเสมอภาคและหลักประกันทางสังคม ได้รับจัดสรรงบประมาณมากที่สุด จำนวน 376,093.7068 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 11.40 ของงบประมาณรายจ่ายประจำปี รองลงมา คือ แผนแม่บทการเสริมสร้างพลังทางสังคม จำนวน 351,986.4695 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 10.67 ของงบประมาณรายจ่ายประจำปี และแผนแม่บทการเสริมสร้างความมั่นคงของประเทศ งบประมาณจำนวน 157,660.5885 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 4.78 ของงบประมาณรายจ่ายประจำปี

นอกจากนี้ ยังพบว่า งบประมาณภายใต้ในแต่ละยุทธศาสตร์ มีบางส่วนเป็นรายการดำเนินการเพื่อสนับสนุนยุทธศาสตร์ด้านต่าง ๆ ซึ่งไม่อยู่ภายใต้แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ใด ๆ จำนวนทั้งสิ้น 1,612,904.3683 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 48.88 ของงบประมาณรายจ่ายประจำปี

● **งบประมาณสนับสนุนประเด็นการพัฒนาที่ต้องเร่งดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ** พบว่า มีจำนวนทั้งสิ้น 303,306.6307 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 9.19 ของงบประมาณรายจ่ายประจำปี โดยประเด็นการพัฒนาที่ได้รับงบประมาณสูงสุด คือ ประเด็นการพัฒนาด้านความมั่นคง รองลงมาได้แก่ ประเด็นการพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อม และประเด็นการพัฒนาด้านทรัพยากรมนุษย์

● **การประเมินผลการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ชาติ** พบว่า ในช่วงปี 2561 – 2562 ประชาชนได้รับผลประโยชน์จากการดำเนินงานต่าง ๆ ของหน่วยงานของรัฐตามยุทธศาสตร์ชาติในหลายมิติ ทั้งในส่วนของกรมรายได้เฉลี่ยต่อคนเพิ่มขึ้นถึงแม้ว่าเศรษฐกิจจะมีการชะลอตัวเล็กน้อยจากช่วงก่อนหน้า การลดลงของความเหลื่อมล้ำด้านรายได้และรายจ่ายระหว่างกลุ่มประชากรและของประชากรที่ประสบปัญหาความยากจนหลายมิติ (ด้านการศึกษา ด้านสุขภาพ ด้านความเป็นอยู่ ด้านการเข้าถึงบริการรัฐ และด้านรายได้) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศในภาพรวมดีขึ้นแต่ยังคงต้องเร่งแก้ไขประเด็นความเหลื่อมล้ำ การพัฒนา นอกจากนี้ การมีสภาพแวดล้อมในสังคมที่มีความอยู่ดีมีสุขเพิ่มมากขึ้น และการมีทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศที่มีคุณภาพปรับปรุงดีขึ้นและอยู่ในเกณฑ์ที่สูงกว่าค่าเฉลี่ยของโลกสะท้อนการพัฒนาประเทศที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพิ่มมากขึ้น รวมทั้งการมีภาครัฐที่มีแนวโน้มในการบริหารจัดการอุปสรรคการดำเนินธุรกิจในประเทศที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น อย่างไรก็ตามยังคงต้องเร่งแก้ไขปัญหาทุจริตประพฤติมิชอบและเสรีภาพของประชาชนในการแสดงความคิดเห็น ซึ่งยังเป็นประเด็นท้าทายที่สำคัญของภาครัฐ

ทั้งนี้ สำนักงานงบประมาณของรัฐบาลมีข้อสังเกต ดังนี้

1. การจัดลำดับความสำคัญของการจัดสรรงบประมาณเพื่อบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 ให้ความสำคัญกับการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม งบประมาณส่วนใหญ่เป็นการส่งเสริมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การสร้างหลักประกันทางสังคม การสร้างความเสมอภาคทางการศึกษา ซึ่งมุ่งเน้นการลดความเหลื่อมล้ำ แผนแม่บทการสร้างพลังทางสังคม และการสร้างความเสมอภาคและหลักประกันทางสังคม มากกว่าการสร้างความเข้มแข็งทางด้านเศรษฐกิจในระดับฐานราก ซึ่งการจัดสรรงบประมาณควรเป็นไปตามกรอบแนวทางของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติที่มีการจัดลำดับความสำคัญและประเด็นเร่งด่วนไว้

2. งบประมาณควรสอดคล้องกับประเด็นแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 มีงบประมาณเกี่ยวกับการดำเนินการเพื่อสนับสนุนยุทธศาสตร์แต่ละด้าน สูงถึง 1,612,904.3683 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 48.88 ของงบประมาณรายจ่ายประจำปี ไม่ได้ถูกจัดลงแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติใด ๆ ทำให้งบประมาณดังกล่าว ไม่มีความชัดเจนว่าเป็นการดำเนินงานเพื่อขับเคลื่อนแผนแม่บทเรื่องใดที่นำไปสู่การบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ ดังนั้น การจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี หน่วยรับงบประมาณควรให้ความสำคัญกับแผนย่อยของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ โดยกำหนดเป้าหมายการดำเนินการและตัวชี้วัดที่ชัดเจน ทั้งนี้ เพื่อให้การดำเนินการตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติเกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม ตามเวลาที่กำหนด

ดังนั้น เพื่อให้การจัดสรรงบประมาณรายจ่าย เป็นกลไกหนึ่งในการขับเคลื่อนประเทศให้บรรลุผลสัมฤทธิ์และผลลัพธ์ตามเป้าหมายการพัฒนาของยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติได้อย่างต่อเนื่องและเป็นรูปธรรม สำนักงานงบประมาณของรัฐสภาจึงมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. การจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี หน่วยรับงบประมาณควรให้ความสำคัญกับประเด็นแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ โดยกำหนดเป้าหมายการดำเนินการ ตัวชี้วัด และจัดลำดับความสำคัญให้ชัดเจน โดยเฉพาะการจัดสรรงบประมาณในประเด็นการพัฒนาที่ต้องเร่งดำเนินการ ทั้งนี้ เพื่อให้การดำเนินการตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติเกิดผล และบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างเป็นรูปธรรม ตามเวลาที่กำหนด

2. หน่วยรับงบประมาณ ควรการดำเนินการเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนายุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติในเชิงบูรณาการอย่างเป็นระบบทั้งด้านภารกิจงานและระบบงบประมาณ โดยเฉพาะการจัดทำโครงการ หรือกิจกรรมต่าง ๆ ควรมีความเชื่อมโยงสอดคล้องกันในทุกมิติและทุกระดับ ทั้งระดับต้นน้ำ กลางน้ำ ปลายน้ำ

3. การติดตามประเมินผลการดำเนินงานและการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่าย ควรมีระบบติดตามและประเมินผลที่เป็นระบบและมีคุณภาพ เพื่อการควบคุม ติดตามการปฏิบัติงานและการใช้จ่ายงบประมาณของส่วนราชการหรือหน่วยงานให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ เป้าหมาย ผลผลิตที่กำหนดไว้ รวมทั้งการประเมินผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินการ โดยปัจจุบันสภาพพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้จัดทำ “ระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ” (Electronic Monitoring and Evaluation System of National Strategy and Country Reform : e-MENSCR) ซึ่งเป็นระบบสารสนเทศที่ใช้ติดตามตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานของหน่วยงานผ่านแผนงาน โครงการ หรือการดำเนินการต่าง ๆ ในการขับเคลื่อนการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศ โดยเป็นระบบข้อมูลขนาดใหญ่ที่เชื่อมโยงข้อมูลจากส่วนราชการต่าง ๆ ได้อย่างบูรณาการ ที่สามารถเผยแพร่รายงานสรุปผลการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องให้ประชาชนทราบ ก่อให้เกิดการมีส่วนร่วมของประชาชนในการติดตามประเมินผล

สารบัญ

คำนำ.....	ก
บทสรุปผู้บริหาร.....	ข
สารบัญ.....	จ
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญภาพ.....	ฎ
ส่วนที่ 1 บทนำ.....	1
ส่วนที่ 2 แนวคิดและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง.....	3
2.1 ยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ.....	3
2.2 บทบัญญัติว่าด้วยยุทธศาสตร์ชาติกับการจัดสรรงบประมาณรายจ่าย.....	10
2.3 ระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ (Strategic Performance Based Budgeting : SPBB).....	11
ส่วนที่ 3 ยุทธศาสตร์ชาติกับการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. 2564.....	13
ส่วนที่ 4 การจัดสรรงบประมาณในประเด็นการพัฒนาที่ต้องเร่งดำเนินการ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ในแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ.....	19
ส่วนที่ 5 ผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติประจำปี 2562.....	24
ส่วนที่ 6 บทสรุปและข้อเสนอแนะ.....	33
บรรณานุกรม.....	35
ภาคผนวก.....	36

รายละเอียดงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564

จำแนกตามยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และแผนงาน

ส่วนที่ 1 บทนำ

งบประมาณแผ่นดินถือเป็นเครื่องมือสำคัญในการบริหารประเทศของรัฐบาล ทั้งในด้านการบริหาร เพื่อให้สามารถดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ตามนโยบายที่ได้แถลงไว้กับประชาชน ด้านการจัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้มีประสิทธิภาพสูงสุด มีการจัดลำดับความสำคัญและความจำเป็น ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ การศึกษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ และการกระจายรายได้ เพื่อให้เศรษฐกิจของประเทศมีการเจริญเติบโตอย่างต่อเนื่อง และมีเสถียรภาพ และมีกระจายงบประมาณให้ประชาชนอย่างเป็นธรรม

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 65 กำหนดให้รัฐพึงจัดให้มียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน ตามหลักธรรมาภิบาลเพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่าง ๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกัน เพื่อให้เกิดเป็นพลังผลักดันร่วมกันไปสู่เป้าหมายดังกล่าว และมาตรา 142 กำหนดให้การเสนอร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณต้องแสดงแหล่งที่มาและประมาณการรายได้ ผลสัมฤทธิ์หรือประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการจ่ายเงินและความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติและแผนพัฒนาต่าง ๆ ด้วย ประกอบกับ**พระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2560** มาตรา 5 วรรคสาม กำหนดให้การจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณต้องสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ มาตรา 10 วรรคสาม กำหนดให้แผนแม่บทที่คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบและประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้มีผลผูกพันหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องที่จะต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามนั้น รวมทั้ง**พระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. 2561** มาตรา 19 กำหนดให้การเสนอกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่ายประจำปีให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ โดยแสดงแหล่งที่มาและประมาณการรายได้ ผลสัมฤทธิ์หรือประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการจ่ายเงิน และความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติและแผนพัฒนาต่าง ๆ ด้วย และ**พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2561** มาตรา 19 (1) กำหนดให้ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณมีหน้าที่และอำนาจกำหนดยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี โดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี เพื่อให้หน่วยรับงบประมาณใช้เป็นแนวทางในการจัดทำคำของบประมาณรายจ่ายประจำปี และมาตรา 23 กำหนดให้การจัดทำงบประมาณต้องคำนึงถึงความจำเป็นในการพัฒนาประเทศตามยุทธศาสตร์ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติด้วย เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและความคุ้มค่าในการใช้จ่ายงบประมาณ และเกิดผลสัมฤทธิ์ในการบริหารจัดการภาครัฐ

ตลอดจนหลักการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีภายใต้ระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ ที่เน้นการใช้ยุทธศาสตร์ชาติและนโยบายรัฐบาลเป็นหลักในการจัดการงบประมาณให้เกิดประสิทธิผล คุ้มค่า และสอดคล้องกับความต้องการของประชาชน โดยให้ความสำคัญกับการเชื่อมโยงผลสำเร็จจากผลผลิตขั้นสู่อุตสาหกรรมทุกระดับ ตั้งแต่ระดับหน่วยปฏิบัติจนถึงระดับชาติ ดังนั้น เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ระดับชาติ จึงเป็นผลลัพธ์ที่รัฐบาลคาดหวังจะเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชนและประเทศชาติ รัฐบาลที่เข้ามาบริหารประเทศจะต้องมีกรอบนโยบายเป็นแนวทางในการ

บริหารประเทศ โดยใช้งบประมาณรายจ่ายประจำปีเป็นเครื่องมือสำคัญในการขับเคลื่อนนโยบายให้บรรลุสำเร็จตามเป้าหมายและกรอบเวลาที่กำหนด

นอกจากนี้ คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 วุฒิสภา ได้ตั้งข้อสังเกตว่า การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี จำเป็นต้องให้ความสำคัญกับการจัดสรรงบประมาณให้สอดคล้องกับเป้าหมายของแผนระดับชาติข้างต้น และควรให้มีการติดตาม ตรวจสอบ การดำเนินงานตามแผนงานโครงการของหน่วยงานงบประมาณให้มีความสอดคล้องกับแผนระดับชาติด้วย จึงให้หน่วยงานของรัฐระดับกระทรวงและระดับกรมจัดทำความเชื่อมโยงงบประมาณ (แผนงาน/โครงการ) กับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561-2580) และลงรายละเอียดถึงแผนย่อยของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ โดยให้ระบุเป้าหมายและตัวชี้วัดผลสำเร็จ

ทั้งนี้ การจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 ในกรอบวงเงิน 3,300,000.0000 ล้านบาท รัฐบาลได้ให้ความสำคัญกับความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 – 2580) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 – 2580) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 – 2564) นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. 2562 – 2565) แผนการปฏิรูปประเทศ และนโยบายรัฐบาล เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศตามแนวทางการพัฒนาของยุทธศาสตร์ชาติให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม และบรรลุเป้าหมาย โดยกำหนดยุทธศาสตร์จัดสรรสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติทั้ง 6 ด้าน จำนวน 2,907,045.7 ล้านบาท และรายการค่าดำเนินการภาครัฐ จำนวน 392,954.3 ล้านบาท

ดังนั้น จากบทบัญญัติของกฎหมาย แนวทางการจัดทำงบประมาณภายใต้ระบบที่มุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์และแนวทางการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 ตลอดจนข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการวิสามัญ สำนักงบประมาณของรัฐสภา (Parliament Budget Office: PBO) เห็นว่า การศึกษาวิเคราะห์ถึงความเชื่อมโยงสอดคล้อง ระหว่างยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ กับการจัดสรรงบประมาณ และการวิเคราะห์ภาพรวมการจัดสรรงบประมาณ จะทำให้ทราบถึงกลไกการส่งผ่านงบประมาณรายจ่ายไปสู่ผลสัมฤทธิ์เชิงยุทธศาสตร์ชาติอย่างมีประสิทธิภาพเกิดความคุ้มค่าในการใช้จ่ายงบประมาณ จึงจัดทำรายงานวิชาการ เรื่อง ความเชื่อมโยงยุทธศาสตร์ชาติกับการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์การจัดสรรงบประมาณในมิติยุทธศาสตร์ชาติ แผนงานภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ รวมทั้งเพื่อวิเคราะห์การจัดสรรงบประมาณในประเด็นการพัฒนาที่ต้องเร่งดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ในแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อนำเสนอข้อมูลเชิงวิชาการและข้อคิดเห็นที่เกี่ยวข้อง สนับสนุนการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีของฝ่ายนิติบัญญัติต่อไป

ส่วนที่ 2 แนวคิดและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

2.1 ยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

ยุทธศาสตร์ชาติ เป็นเป้าหมายในการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนเพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนระดับต่าง ๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกัน อันจะก่อให้เกิดเป็นพลังผลักดันร่วมกันไปสู่เป้าหมายภายในระยะเวลา 20 ปี (พ.ศ. 2561 – 2580) ซึ่งจากเงื่อนไขโครงสร้างประชากร โครงสร้างเศรษฐกิจ สภาพสังคม สภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม และปัจจัยการพัฒนาต่างๆ ที่เกี่ยวข้องข้างต้น จะเห็นได้ว่าการพัฒนาประเทศจำเป็นต้องมียุทธศาสตร์การพัฒนาระดับชาติที่ครอบคลุมทุกมิติและทุกด้านการพัฒนา มีความร่วมมือในลักษณะประชารัฐจากภาคส่วนต่างๆ ในรูปแบบของหุ้นส่วนการพัฒนาที่เป็นการดำเนินงานอย่างบูรณาการ เนื่องจากทุกมิติการพัฒนามีความเกี่ยวข้องซึ่งกันและกัน จำเป็นต้องมุ่งเน้นการสร้างสมดุลระหว่างการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม รวมทั้งปัจจัยขับเคลื่อนและปัจจัยสนับสนุนการพัฒนาที่ครอบคลุมทุกมิติ ส่งผลให้เกิดการกำหนดยุทธศาสตร์ชาติทั้งหมด 6 ด้าน ประกอบด้วย

- 1) ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง
- 2) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน
- 3) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์
- 4) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม
- 5) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และ
- 6) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

โดยแต่ละยุทธศาสตร์ชาติ ได้กำหนดให้มีแผนแม่บท เพื่อเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติให้บรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้ในปี 2580 ซึ่งจะมีผลผูกพันต่อหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องที่จะต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามนั้น รวมทั้งการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณต้องสอดคล้องกับแผนแม่บทดังกล่าวด้วย

แผนภาพที่ 1 ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี

ยุทธศาสตร์ที่ 1 ด้านความมั่นคง

เป้าหมาย 20 ปี

1. ประชาชนอยู่ดี ทนดี และมีความสุข
2. บ้านเมืองมีความมั่นคงในทุกมิติและทุกระดับ
3. กองทัพ หน่วยงานด้านความมั่นคง ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน มีความพร้อมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคง
4. ประเทศไทยมีบทบาทด้านความมั่นคงเป็นที่ชื่นชมและได้รับการยอมรับโดยประชาคมระหว่างประเทศ
5. การบริหารจัดการความมั่นคงมีผลสำเร็จที่เป็นรูปธรรมอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด

1. ความสุขของประชากรไทย
2. ความมั่นคงปลอดภัยของประเทศ
3. ความพร้อมของกองทัพ หน่วยงานด้านความมั่นคง และการมีส่วนร่วมของภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน มีความพร้อมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคง
4. บทบาทและการยอมรับในด้านความมั่นคงของไทยในประชาคมระหว่างประเทศ
5. ประสิทธิภาพการบริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวม

ประเด็นยุทธศาสตร์ประกอบด้วย 5 ประเด็นหลัก

1. การรักษาความสงบภายในประเทศ
2. ป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง
3. พัฒนาศักยภาพของประเทศให้พร้อมเผชิญภัยคุกคามที่กระทบต่อความมั่นคงของชาติ
4. บูรณาการความร่วมมือด้านความมั่นคงกับอาเซียนและนานาชาติ รวมถึงองค์กรภาครัฐ
5. พัฒนากลไกการบริหารจัดการความมั่นคงแบบบูรณาการ

ยุทธศาสตร์ที่ 2 ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน

เป้าหมาย 20 ปี

1. ประเทศไทยเป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว เศรษฐกิจเติบโตอย่างมีเสถียรภาพและยั่งยืน
2. ประเทศไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขันที่สูงขึ้น

ตัวชี้วัด

1. รายได้ประชาชาติ การขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ และการกระจายรายได้
2. ผลักภาพการผลิตของประเทศ ทั้งในปัจจัยการผลิตและแรงงาน
3. การลงทุนเพื่อการวิจัยและพัฒนา
4. ความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

ประเด็นยุทธศาสตร์ประกอบด้วย 5 ประเด็นหลัก

1. การเกษตรสร้างมูลค่า
2. อุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต
3. สร้างความหลากหลายด้านการท่องเที่ยว
4. โครงสร้างพื้นฐาน เชื่อมไทย เชื่อมโลก
5. พัฒนาเศรษฐกิจบนพื้นฐานผู้ประกอบการยุคใหม่

แผนภาพที่ 1 ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (ต่อ)

ยุทธศาสตร์ที่ 3 ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพ ทรัพยากรมนุษย์

เป้าหมาย 20 ปี

1. คนไทยเป็นคนดี คนเก่ง มีคุณภาพ พร้อมสำหรับวิถีชีวิตในศตวรรษที่ 21
2. สังคมไทยมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อและสนับสนุนต่อการพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิต

ตัวชี้วัด

1. การพัฒนาคุณภาพชีวิต สุขภาวะ และความเป็นอยู่ที่ดีของคนไทย
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต
3. การพัฒนาสังคมและครอบครัวไทย

ประเด็นยุทธศาสตร์ประกอบด้วย 7 ประเด็นหลัก

1. ปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม
2. พัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต
3. ปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21
4. ตระหนักถึงพหุปัญญาของมนุษย์ที่หลากหลาย
5. เสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี
6. สร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาและเสริมสร้างทรัพยากรมนุษย์
7. เสริมสร้างศักยภาพที่พาในการสร้างคุณค่าทางสังคมและพัฒนาประเทศ

ยุทธศาสตร์ที่ 4 ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาค ทางสังคม

เป้าหมาย 20 ปี

1. สร้างความเป็นธรรม และลดความเหลื่อมล้ำในทุกมิติ
2. กระจายศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจและสังคม เพิ่มโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามาเป็นกำลังของการพัฒนาประเทศในทุกกระดับ
3. เพิ่มขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนา การพึ่งตนเองและการจัดการตนเองเพื่อสร้างสังคมคุณภาพ

ตัวชี้วัด

1. ความแตกต่างของรายได้และการเข้าถึงบริการภาครัฐระหว่างกลุ่มประชากร
2. ความก้าวหน้าของการพัฒนาคน
3. ความก้าวหน้าในการพัฒนาจังหวัดในการเป็นศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจ สังคมและเทคโนโลยี
4. คุณภาพชีวิตของประชากรสูงอายุ

ประเด็นยุทธศาสตร์ประกอบด้วย 4 ประเด็นหลัก

1. การลดความเหลื่อมล้ำ สร้างความเป็นธรรมในทุกมิติ
2. การกระจายศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจ สังคมและเทคโนโลยี
3. การเสริมสร้างพลังทางสังคม
4. การเพิ่มขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนาการพึ่งตนเองและการจัดการตนเอง

แผนภาพที่ 1 ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (ต่อ)

ยุทธศาสตร์ที่ 5 ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

เป้าหมาย 20 ปี

1. อนุรักษ์และรักษาทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม ให้คนรุ่นต่อไปได้ใช้อย่างยั่งยืน มีความสมดุล
2. พื้นฟูและสร้างใหม่ฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อลดผลกระทบทางลบจากการพัฒนาสังคมเศรษฐกิจของประเทศ
3. ใช้ประโยชน์และสร้างการเติบโต บนฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้สมดุล ภายในขีดความสามารถของระบบนิเวศ
4. ยกระดับกระบวนการตัดสินใจ กำหนดอนาคตประเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม บนหลักของการมีส่วนร่วมและธรรมาภิบาล

ตัวชี้วัด

1. พื้นที่สีเขียวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
2. สภาพแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติที่เสื่อมโทรมได้รับการฟื้นฟู
3. การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
4. ปริมาณก๊าซเรือนกระจก มูลค่าเศรษฐกิจฐานชีวภาพ
5. คุณภาพชีวิตของประชากรสูงอายุ

ประเด็นยุทธศาสตร์ประกอบด้วย 6 ประเด็นหลัก

1. สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจสีเขียว
2. สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจภาคทะเล
3. สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศ
4. พัฒนาพื้นที่เมือง ชนบท เกษตรกรรมและอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ มุ่งเน้นความเข้มแข็งที่เติบโตอย่างต่อเนื่อง
5. พัฒนาความมั่นคงทางน้ำ พลังงาน และเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
6. ยกระดับกระบวนการตัดสินใจ กำหนดอนาคตประเทศ

ยุทธศาสตร์ที่ 6 ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

เป้าหมาย 20 ปี

1. ภาครัฐมีวัฒนธรรมการทำงานที่มุ่งผลสัมฤทธิ์และผลประโยชน์ส่วนรวม ตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างสะดวก รวดเร็ว โปร่งใส
2. ภาครัฐมีขนาดเล็กคล่อง พร้อมปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง
3. ภาครัฐมีความโปร่งใส ปลอดภัยและประพฤติมีชอบ
4. กระบวนการยุติธรรม เป็นไปเพื่อประโยชน์ต่อส่วนรวมของประเทศ

ตัวชี้วัด

1. ระดับความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการสาธารณะของภาครัฐ
2. ประสิทธิภาพของการบริการภาครัฐ
3. ระดับความโปร่งใส การทุจริต ประพฤติมิชอบ
4. ความเสมอภาคในกระบวนการยุติธรรม

ประเด็นยุทธศาสตร์ประกอบด้วย 8 ประเด็นหลัก

1. ภาครัฐที่ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง ตอบสนองความต้องการ และให้บริการอย่างสะดวก รวดเร็ว โปร่งใส
2. ภาครัฐบริหารงานแบบบูรณาการโดยมียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายและเชื่อมโยงการพัฒนาในทุกระดับ ทุกประเด็น ทุกภารกิจ และทุกพื้นที่
3. ภาครัฐมีขนาดเล็กคล่อง เหมาะสมกับการก้าว เปิดกว้าง ส่งเสริมให้ประชาชนและทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ
4. ภาครัฐมีความทันสมัย
5. บุคลากรภาครัฐเป็นคนดีและเก่งยึดหลักคุณธรรม มีจิตสำนึก มีความสามารถสูง มุ่งมั่นและมีความเป็นมืออาชีพ
6. ภาครัฐมีความโปร่งใส ปลอดภัยและประพฤติมีชอบ ทุกภาคส่วนร่วมต่อต้านการทุจริต
7. กฎหมายมีความสอดคล้อง เหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ และมีเท่าที่จำเป็น
8. กระบวนการยุติธรรมการพิทักษ์มนุษยชนและปฏิบัติต่อประชาชนโดยเสมอภาค

แผนแม่บท ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ 6 ด้าน มีจำนวนรวมทั้งสิ้น 23 ฉบับ ประกอบด้วย

1) ความมั่นคง ประกอบด้วย 5 แผนย่อย ได้แก่ (1) การรักษาความสงบภายในประเทศ (2) การป้องกันและแก้ไขปัญหามีผลกระทบต่อความมั่นคง (3) การพัฒนาศักยภาพของประเทศให้พร้อมเผชิญภัยคุกคามที่กระทบต่อความมั่นคงกับอาเซียน และนานาชาติ (4) การบูรณาการความร่วมมือด้านความมั่นคงกับอาเซียน และนานาชาติ และ (5) การพัฒนากลไกการบริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวม

2) การต่างประเทศ ประกอบด้วย 5 แผนย่อย ได้แก่ (1) ความร่วมมือด้านความมั่นคงระหว่างประเทศ (2) ความร่วมมือด้านเศรษฐกิจและความร่วมมือเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศ (3) การพัฒนาที่สอดคล้องกับมาตรฐานสากลและพันธกรณีระหว่างประเทศ (4) การส่งเสริมสถานะและบทบาทของประเทศไทยในประชาคมโลก และ (5) การต่างประเทศมีเอกภาพและบูรณาการ

3) การเกษตร ประกอบด้วย 6 แผนย่อย ได้แก่ (1) เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น (2) เกษตรปลอดภัย (3) เกษตรชีวภาพ (4) เกษตรแปรรูป (5) เกษตรอัจฉริยะ และ (6) การพัฒนาระบบนิเวศของภาคเกษตร

4) อุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต ประกอบด้วย 6 แผนย่อย ได้แก่ (1) อุตสาหกรรมชีวภาพ (2) อุตสาหกรรมและบริการทางการแพทย์ครบวงจร (3) อุตสาหกรรมและบริการดิจิทัล ข้อมูล และปัญญาประดิษฐ์ (4) อุตสาหกรรมต่อเนื่องจากการพัฒนาระบบคมนาคม (5) อุตสาหกรรมความมั่นคงของประเทศ และ (6) ระบบนิเวศของอุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต

5) การท่องเที่ยว ประกอบด้วย 6 แผนย่อย ได้แก่ (1) การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม (2) การท่องเที่ยวเชิงธุรกิจ (3) การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม และแพทย์แผนไทย (4) การท่องเที่ยวสำราญทางน้ำ (5) การท่องเที่ยวเชื่อมโยงภูมิภาค และ (6) ระบบนิเวศสร้างความหลากหลายด้านการท่องเที่ยว

6) พื้นที่และเมืองน่าอยู่อัจฉริยะ ประกอบด้วย 2 แผนย่อย ได้แก่ (1) การพัฒนาเมืองน่าอยู่อัจฉริยะ (2) การพัฒนาพื้นที่เมือง ชนบท เกษตรกรรม และอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ที่มีการบริหารจัดการตามแผนผังภูมิเนเวศอย่างยั่งยืน

7) โครงสร้างพื้นฐาน ระบบโลจิสติกส์และดิจิทัล ประกอบด้วย 3 แผนย่อย ได้แก่ (1) โครงสร้างพื้นฐานด้านความคมนาคมและระบบโลจิสติกส์ (2) โครงสร้างพื้นฐานด้านพลังงาน และ (3) โครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัล

8) ผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่ ประกอบด้วย 4 แผนย่อย ได้แก่ (1) สร้างความเข้มแข็งผู้ประกอบการอัจฉริยะ (2) สร้างโอกาสเข้าถึงบริการทางการเงิน (3) สร้างโอกาสเข้าถึงตลาด และ (4) การสร้างระบบนิเวศที่เอื้อต่อการดำเนินธุรกิจของผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่

9) เขตเศรษฐกิจพิเศษ ประกอบด้วย 3 แผนย่อย ได้แก่ (1) การพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (2) การพัฒนาเขตพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้ และ (3) การพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดน

10) การปรับเปลี่ยนค่านิยม และวัฒนธรรม ประกอบด้วย 3 แผนย่อย ได้แก่ (1) การปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และการเสริมสร้างจิตสาธารณะและการเป็นพลเมืองที่ดี (2) การสร้างค่านิยมและวัฒนธรรมที่พึงประสงค์จากภาคธุรกิจ และ (3) การใช้ชื่อและสื่อสารมวลชนในการปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมของคนในสังคม

11) **ศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต** ประกอบด้วย 4 แผนย่อย ได้แก่ (1) การพัฒนาเด็กตั้งแต่ช่วงการตั้งครรภ์จนถึงปฐมวัย (2) การพัฒนาวัยเรียน/วัยรุ่น (3) การพัฒนาและยกระดับศักยภาพวัยแรงงาน และ (4) การส่งเสริมศักยภาพวัยผู้สูงอายุ

12) **การพัฒนาการเรียนรู้** ประกอบด้วย 2 แผนย่อย ได้แก่ (1) ปฏิรูปการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 และ (2) การตระหนักถึงพหุปัญญาของมนุษย์ที่หลากหลาย

13) **การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี** ประกอบด้วย 5 แผนย่อย ได้แก่ (1) การสร้างความรู้ด้านสุขภาวะและการป้องกันและควบคุมปัจจัยเสี่ยงที่คุกคามสุขภาวะ (2) การใช้ชุมชนเป็นฐานในการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาวะที่ดี (3) การพัฒนาระบบบริการสุขภาพที่ทันสมัยสนับสนุนการสร้างสุขภาวะที่ดี (4) การกระจายบริการสาธารณสุขอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ และ (5) พัฒนาและสร้างระบบรับมือปรับตัวต่อโรคอุบัติใหม่และโรคอุบัติซ้ำที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ

14) **ศักยภาพการกีฬา** ประกอบด้วย 3 แผนย่อย ได้แก่ (1) การส่งเสริมการออกกำลังกาย และกีฬาขั้นพื้นฐานให้กลายเป็นวิถีชีวิตและการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมออกกำลังกาย กีฬา และนันทนาการ (2) การส่งเสริมการกีฬาเพื่อพัฒนาสู่ระดับอาชีพ และ (3) การพัฒนาบุคลากรด้านการกีฬาและนันทนาการ

15) **พลังทางสังคม** ประกอบด้วย 2 แผนย่อย ได้แก่ (1) การเสริมสร้างทุนทางสังคม และ (2) การรองรับสังคมสูงวัยเชิงรุก

16) **เศรษฐกิจฐานราก** ประกอบด้วย 2 แผนย่อย ได้แก่ (1) การยกระดับศักยภาพการเป็นผู้ประกอบการธุรกิจ และ (2) การสร้างสภาพแวดล้อมและกลไกที่ส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก

17) **ความเสมอภาคและหลักประกันทางสังคม** ประกอบด้วย 2 แผนย่อย ได้แก่ (1) การคุ้มครองทางสังคมขั้นพื้นฐานและหลักประกันทางเศรษฐกิจ สังคมและสุขภาพ

18) **การเติบโตอย่างยั่งยืน** ประกอบด้วย 5 แผนย่อย ได้แก่ (1) การสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจสีเขียว (2) สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจภาคทะเล (3) สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศ (4) จัดการมลพิษที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสารเคมีในภาคเกษตรทั้งระบบให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล และ (5) การยกระดับกระบวนการทัศน์ด้านทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมเพื่อกำหนดอนาคตประเทศ

19) **การบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ** ประกอบด้วย 3 แผนย่อย ได้แก่ (1) การพัฒนาการจัดการเชิงลุ่มน้ำทั้งระบบเพื่อเพิ่มความมั่นคงด้านน้ำของประเทศ (2) เพิ่มผลิตภาพของน้ำทั้งระบบในการใช้น้ำอย่างประหยัด รู้คุณค่าและสร้างมูลค่าเพิ่มจากการใช้น้ำให้ทัดเทียมกับระดับสากล และ (3) การอนุรักษ์และฟื้นฟูแม่น้ำลำคลองและแหล่งน้ำธรรมชาติทั่วประเทศ

20) **การบริการประชาชนและประสิทธิภาพภาครัฐ** ประกอบด้วย 5 แผนย่อย ได้แก่ (1) การพัฒนาบริการประชาชน (2) การบริหารจัดการการเงินการคลัง (3) การปรับสมดุลภาครัฐ (4) การพัฒนาระบบบริหารงานภาครัฐ และ (5) การสร้างและพัฒนาบุคลากรภาครัฐ

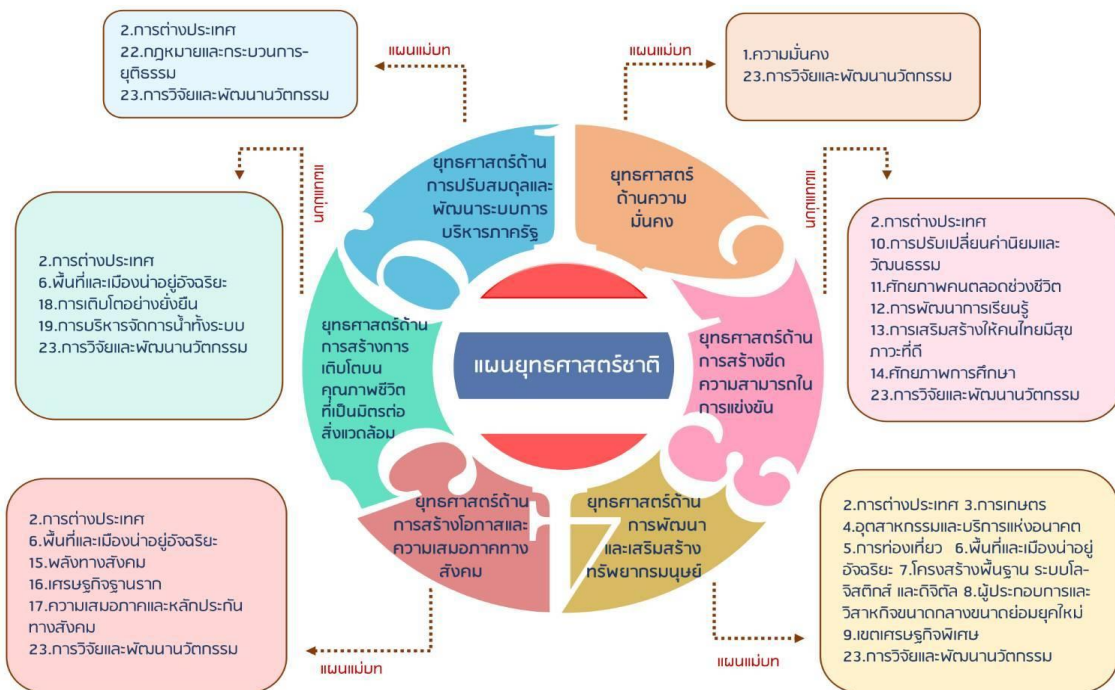
21) **การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ** ประกอบด้วย 2 แผนย่อย ได้แก่ (1) การป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ และ (2) การปราบปรามการทุจริต

22) กฎหมายและกระบวนการยุติธรรม ประกอบด้วย 2 แผนย่อย ได้แก่ (1) การพัฒนากฎหมาย และ (2) การพัฒนากระบวนการยุติธรรม

23) การวิจัยและพัฒนานวัตกรรม ประกอบด้วย 4 แผนย่อย ได้แก่ (1) การวิจัยและพัฒนานวัตกรรมด้านเศรษฐกิจ (2) การวิจัยและพัฒนานวัตกรรมด้านสังคม (3) การวิจัยและพัฒนานวัตกรรมด้านสิ่งแวดล้อม และ (4) การวิจัยและพัฒนานวัตกรรมด้านองค์ความรู้พื้นฐาน

แผนภาพที่ 2 ความเชื่อมโยงยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

ที่มา : สภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

จัดทำโดย : สำนักงานประมาณของรัฐสภา

ตารางที่ 1 ความเชื่อมโยงยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ 23 ประเด็น	ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี					
	1.ความมั่นคง	2.การสร้าง ความสามารถในการแข่งขัน	3.การพัฒนา และเสริมสร้าง ศักยภาพมนุษย์	4.การสร้าง โอกาสและความเสมอภาคทางสังคม	5.การสร้าง การเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	6.การรับ สมดุลและพัฒนาระบบ การบริหาร จัดการภาครัฐ
1.ความมั่นคง	★					
2.การต่างประเทศ	★	★	★	★	★	★
3.การเกษตร		★		●	●	●
4.อุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต	●	★	●			
5.การท่องเที่ยว	●	★	●			●
6.พื้นที่และเมืองน่าอยู่อัจฉริยะ		★		★	★	
7.โครงสร้างพื้นฐาน ระบบโลจิสติกส์ และดิจิทัล		★			●	
8.ผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่		★	●	●		●
9.เขตเศรษฐกิจพิเศษ		★	●	●	●	
10.การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม	●		★	●	●	●
11.ศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต		●	★	●		
12.การพัฒนาการเรียนรู้			★			
13.การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาพที่ดี			★	●	●	
14.ศักยภาพการกีฬา			★			
15.พลังทางสังคม	●		●	★		
16.เศรษฐกิจฐานราก		●		★		
17.ความเสมอภาคและหลักประกันทางสังคม			●	★		
18.การเติบโตอย่างยั่งยืน	●	●	●	●	★	●
19.การบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ	●	●			★	
20.การบริหารประชาชนและประสิทธิภาพภาครัฐ	●	●				★
21.การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ	●					★
22.กฎหมายและกระบวนการยุติธรรม	●					★
23.การวิจัยและพัฒนานวัตกรรม	★	★	★	★	★	★

หมายเหตุ
ที่มาจากสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

★ เกี่ยวข้องโดยตรง   ● มีส่วนสนับสนุน
จัดทำโดย:สำนักงานงบประมาณของรัฐบาล

2.2 บทบัญญัติว่าด้วยยุทธศาสตร์ชาติกับการจัดสรรงบประมาณรายจ่าย

● รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 65 กำหนดให้รัฐพึงจัดให้มียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน ตามหลักธรรมาภิบาลเพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่าง ๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกัน เพื่อให้เกิดเป็นพลังผลักดันร่วมกันไปสู่เป้าหมายดังกล่าว มาตรา 142 กำหนดให้ในการเสนอร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ ต้องแสดงความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติและแผนพัฒนาต่าง ๆ มาตรา 162 กำหนดให้คณะรัฐมนตรีที่จะเข้ารับบริหารราชการแผ่นดินต้องแถลงนโยบายต่อรัฐสภา ซึ่งต้องสอดคล้องกับหน้าที่ของรัฐ แนวนโยบายแห่งรัฐ และยุทธศาสตร์ชาติ และต้องชี้แจงแหล่งที่มาของรายได้ที่จะนำมาใช้จ่ายในการดำเนินนโยบาย โดยไม่มีการลงมติความไว้วางใจ ทั้งนี้ ภายในสิบห้าวันนับแต่วันเข้าหน้าที่

● พระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2560 มาตรา 5 วรรคสาม กำหนดให้การจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณต้องสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ มาตรา 10 วรรคสาม กำหนดให้แผนแม่บทที่คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบและประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้มีผลผูกพันหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องที่จะต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามนั้น

● **พระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังภาครัฐ พ.ศ. 2561** มาตรา 19 กำหนดให้การเสนอกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่ายประจำปีให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ โดยแสดงแหล่งที่มาและประมาณการรายได้ ผลสัมฤทธิ์หรือประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการจ่ายเงิน และความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติและแผนพัฒนาต่าง ๆ ด้วย

● **พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2561** มาตรา 23 กำหนดให้การจัดทำงบประมาณต้องคำนึงถึงความจำเป็นในการพัฒนาประเทศตามยุทธศาสตร์ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติด้วย เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและความคุ้มค่าในการใช้จ่ายงบประมาณ และเกิดผลสัมฤทธิ์ในการบริหารจัดการภาครัฐ

ดังนั้น การจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีจึงต้องดำเนินการให้เป็นไปตามนัยกฎหมายต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้น

2.3 ระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ (Strategic Performance Based Budgeting : SPBB)

ระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ (Strategic Performance Based Budgeting) เป็นระบบงบประมาณที่มีวัตถุประสงค์เพื่อมุ่งเน้นความสำเร็จของงานตามเป้าหมายที่วางไว้ โดยคำนึงถึงต้นทุนและมาตรการในการวัดผลงาน โดยแสดงผลผลิต ผลลัพธ์ และสนับสนุนระบบการบริหารโดยมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงานสามารถวัดและประเมินผลการทำงานได้โดยมีความยืดหยุ่นในกระบวนการทำงานเพื่อให้การจัดสรรทรัพยากรมีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ โปร่งใส เป็นธรรม คล่องตัว สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง เน้นความรับผิดชอบของผู้บริหาร แทนการควบคุมรายละเอียดในการเบิกจ่าย

หลักการสำคัญของระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ มีองค์ประกอบที่สำคัญ 6 ประการ (สถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2553, บทที่ 2, น. 1-4) คือ

2.3.1 มุ่งเน้นผลสำเร็จตามเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ คือ การให้ความสำคัญกับความสำเร็จตามเป้าหมายในทุกระดับ ตั้งแต่เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ระดับชาติจนถึงเป้าหมายการให้บริการของกระทรวงและหน่วยงาน

2.3.2 เน้นหลักการธรรมาภิบาล เป็นระบบที่เน้นหลักการธรรมาภิบาลหรือหลักการบริหารจัดการที่ดี โดยมีการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบในแต่ละระดับที่ชัดเจน เริ่มตั้งแต่รัฐบาลรับผิดชอบต่อผลสำเร็จตามเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ระดับชาติเพราะเป็นผู้บริหารและกำหนดนโยบายสูงสุดของประเทศสู่ระดับกระทรวงหรือรัฐมนตรีที่รับผิดชอบต่อผลสำเร็จตามเป้าหมายการให้บริการของกระทรวงและระดับหน่วยงานหรือหัวหน้าหน่วยงานที่รับผิดชอบต่อผลสำเร็จของผลผลิตที่ส่งผลโดยตรงต่อประชาชน

2.3.3 การมอบอำนาจการบริหารจัดการงบประมาณ เพื่อสนับสนุนให้กระทรวงและหน่วยงานสามารถบรรลุผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายและยุทธศาสตร์ในการให้บริการที่มีความเชื่อมโยงและสอดคล้อง

กันในแต่ละระดับ จึงได้มีการมอบอำนาจการบริหารจัดการงบประมาณให้กับกระทรวงและหน่วยงานมากขึ้น พร้อมทั้งผ่อนคลายนโยบายระเบียบต่าง ๆ ให้มีความคล่องตัวในการบริหารจัดการงบประมาณมากขึ้นด้วย

2.3.4 การเพิ่มขอบเขตความครอบคลุมของงบประมาณ การจัดทำงบประมาณรายจ่ายที่ผ่านมามีขอบเขตจำกัดอยู่เพียงค่าใช้จ่ายของกิจกรรมที่ใช้จ่ายจากงบประมาณแผ่นดินเท่านั้น ไม่รวมถึงกิจกรรมที่ใช้เงินนอกงบประมาณ เช่น เงินกู้ เงินช่วยเหลือ และเงินรายได้ของหน่วยงาน เป็นต้น ดังนั้น การนำเงินนอกงบประมาณมาพิจารณาร่วมกันกับงบประมาณรายจ่ายประจำปีจะทำให้แผนการเงินโดยรวมของภาครัฐมีความสมบูรณ์ ครอบคลุมและสามารถใช้ประโยชน์ในการวางแผนทางการเงินและการคลังได้ถูกต้องเหมาะสมยิ่งขึ้น

2.3.5 การประมาณการงบประมาณรายจ่ายล่วงหน้าระยะปานกลาง เป็นการวางแผนงบประมาณรายจ่าย 3 ปีล่วงหน้าจากค่าใช้จ่ายที่หน่วยงานได้รับอนุมัติในปัจจุบัน ภายใต้สมมติฐานว่าไม่มีการเปลี่ยนแปลงนโยบายสำหรับแผนงานต่าง ๆ เหล่านั้น ซึ่งจะทำให้มั่นใจได้ว่าสัดส่วนของค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในอนาคตนั้นสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาประเทศในแต่ละด้าน

2.3.6 การติดตามประเมินผลความสำเร็จตามเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ การรายงานผลการดำเนินงานที่โปร่งใส ตรวจสอบได้ เพื่อเป็นการตรวจสอบผลการดำเนินงานของทุกหน่วยงานว่าได้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ที่กำหนดไว้หรือไม่ โดยมีตัวชี้วัดผลสำเร็จในทุกมิติ ทั้งปริมาณ คุณภาพ เวลา และค่าใช้จ่าย ไว้อย่างชัดเจนเพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจในการบริหารงบประมาณ ตลอดจนเป็นการแสดงความรับผิดชอบของหน่วยงานต่อผลสำเร็จของงาน

ส่วนที่ 3 ยุทธศาสตร์ชาติกับการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. 2564

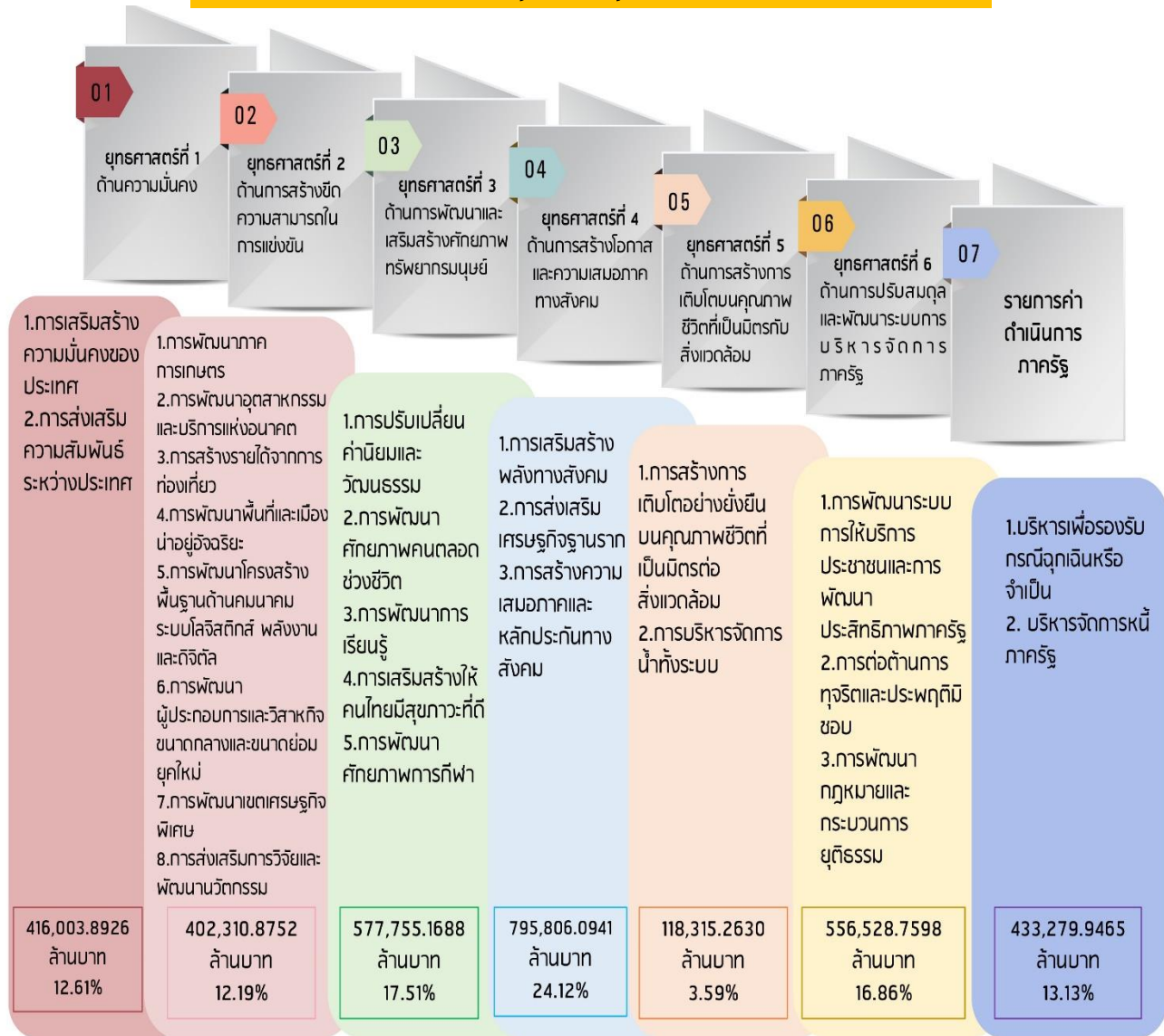
โครงสร้างยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 สำนักงานงบประมาณร่วมกับสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ ได้กำหนดยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 ขึ้นโดยให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 – 2580) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 – 2580) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 – 2564) นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. 2562 – 2565) แผนการปฏิรูปประเทศ และนโยบายรัฐบาล เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศตามแนวทางการพัฒนาของยุทธศาสตร์ชาติให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม และบรรลุเป้าหมายตามวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืนเป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” รวมทั้งเพื่อสนับสนุนให้เศรษฐกิจของประเทศมีการขยายตัวอย่างต่อเนื่องและมีเสถียรภาพ สามารถรองรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยภายนอกประเทศ โดยกำหนดโครงสร้างยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 ตามยุทธศาสตร์ชาติ 6 ด้าน และรายการค่าดำเนินการภาครัฐ ประกอบด้วย รายจ่ายเพื่อรองรับกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น และการบริหารจัดการหนี้ภาครัฐ แสดงดังแผนภาพ

แผนภาพที่ 2 โครงสร้างงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 ตามยุทธศาสตร์จัดสรร

วงเงินงบประมาณ 3,300,000.0000 ล้านบาท

ที่มา: งบประมาณโดยสังเขป ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 สำนักงบประมาณ สำนักนายกรัฐมนตรี
ประมวลผลและจัดทำโดย: สำนักงบประมาณของรัฐสภา

● ปี 2564 ให้ความสำคัญกับยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม มากที่สุด จำนวน 795,806.0941 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 24.12 ของงบประมาณรายจ่ายประจำปี (เพิ่มขึ้น จากปี 2563 จำนวน 19,695.5096 ล้านบาท หรือร้อยละ 2.54) โดยการดำเนินการที่สำคัญซึ่งมีกลุ่มเป้าหมายที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานจำนวนมาก เช่น การส่งเสริมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การสร้างหลักประกันทางสังคม การสร้างความเสมอภาคทางการศึกษา เป็นต้น มีแผนงานที่ดำเนินการภายใต้ยุทธศาสตร์นี้ จำนวน 11 แผนงาน ประกอบด้วย แผนงานพื้นฐาน จำนวน 1 แผนงาน งบประมาณทั้งสิ้น 4,136.4088 ล้านบาท แผนงานยุทธศาสตร์ จำนวน 7 แผนงาน งบประมาณทั้งสิ้น 779,449.2109 ล้านบาท แผนงานบูรณาการ จำนวน 2 แผนงาน งบประมาณทั้งสิ้น 3,633.2202 ล้านบาท และแผนงานบุคลากรภาครัฐ งบประมาณทั้งสิ้น 8,587.2542 ล้านบาท

ตารางที่ 2 งบประมาณยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม ปี พ.ศ. 2564

หน่วย : ล้านบาท

แผนงาน	พื้นฐาน	ยุทธศาสตร์	บูรณาการ	บุคลากร	รวม
ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม	4,136.4088	779,449.2109	3,633.2202	8,587.2542	795,806.0941
แผนงานยุทธศาสตร์เสริมสร้างพลังทางสังคม	-	8,395.7553	-	-	8,395.7553
แผนงานยุทธศาสตร์ส่งเสริมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	-	319,232.7589	-	-	319,232.7589
แผนงานยุทธศาสตร์ส่งเสริมการพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ	-	23,413.6406	-	-	23,413.6406
แผนงานบูรณาการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสังคมสูงวัย	-	-	944.3147	-	944.3147
แผนงานบูรณาการพัฒนาและส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก	-	-	2,688.9055	-	2,688.9055
แผนงานยุทธศาสตร์สร้างหลักประกันทางสังคม	-	288,298.7288	-	-	288,298.7288
แผนงานยุทธศาสตร์สร้างความเสมอภาคทางการศึกษา	-	83,967.9958	-	-	83,967.9958
แผนงานยุทธศาสตร์มาตรการแบบเจาะกลุ่มเป้าหมายเพื่อแก้ปัญหาเฉพาะกลุ่ม	-	3,826.9822	-	-	3,826.9822
แผนงานยุทธศาสตร์เพื่อสนับสนุนด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม	-	52,313.3493	-	-	52,313.3493
แผนงานพื้นฐานด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม	4,136.4088	-	-	-	4,136.4088
แผนงานบุคลากรภาครัฐ	-	-	-	8,587.2542	8,587.2542

ที่มา : เอกสารงบประมาณ ฉบับที่ 4 งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564

สำนักงบประมาณ สำนักนายกรัฐมนตรี

ประมวลผลและจัดทำโดย : สำนักงบประมาณของรัฐสภา

รองลงมาเป็นยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ จำนวน 577,755.1688 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 17.51 ของงบประมาณรายจ่ายประจำปี (เพิ่มขึ้น จากปี 2563 จำนวน 9,811.1231 ล้านบาท หรือร้อยละ 1.73) และยุทธศาสตร์ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบบริหารภาครัฐ จำนวน 556,528.7598 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 16.86 ของงบประมาณรายจ่ายประจำปี (เพิ่มขึ้น จากปี 2563 จำนวน 49,935.3663 ล้านบาท หรือร้อยละ 9.86)

● หากพิจารณางบประมาณตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ พบว่า ปีงบประมาณ 2564 ให้ความสำคัญกับแผนแม่บทการสร้างโอกาสและความเสมอภาคและหลักประกันทางสังคม งบประมาณ จำนวน 376,093.7068 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 11.40 ของงบประมาณรายจ่ายประจำปี (เพิ่มขึ้น จากปี 2563 จำนวน 5,679.5437 ล้านบาท หรือร้อยละ 1.53) ดำเนินการผ่านงานยุทธศาสตร์ต่าง ๆ ได้แก่

สร้างหลักประกันทางสังคม สร้างความเสมอภาคทางการศึกษา และมาตรการแบบเจาะจงกลุ่มเป้าหมาย เพื่อแก้ไขปัญหาเฉพาะกลุ่ม

รองลงมาเป็นแผนแม่บทการเสริมสร้างพลังทางสังคม (ส่งเสริมพลังทางสังคม การกระจายอำนาจให้แก่ อปท. การพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด และเตรียมพร้อมรองรับสังคมผู้สูงอายุ) งบประมาณจำนวน 351,986.4695 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 10.67 ของงบประมาณรายจ่ายประจำปี (เพิ่มขึ้น จากปี 2563 จำนวน 7,918.6872 ล้านบาท หรือร้อยละ 2.30) และแผนแม่บทการเสริมสร้างความมั่นคงของประเทศ งบประมาณจำนวน 157,660.5885 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 4.78 ของงบประมาณรายจ่ายประจำปี (ลดลง จากปี 2563 จำนวน 10,373.3507 ล้านบาท หรือร้อยละ 6.17)

นอกจากนี้ ในปี 2564 มีงบประมาณภายใต้ในแต่ละยุทธศาสตร์มีรายการดำเนินการเพื่อสนับสนุนยุทธศาสตร์ด้านต่าง ๆ ซึ่งประกอบด้วย แผนงานยุทธศาสตร์ แผนงานพื้นฐาน และแผนงานบุคลากรภาครัฐ รวมงบประมาณ 6 ยุทธศาสตร์ เป็นจำนวนทั้งสิ้น 1,612,904.3683 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 48.88 ของงบประมาณรายจ่ายประจำปี โดยส่วนใหญ่เป็นการดำเนินการเพื่อสนับสนุนยุทธศาสตร์ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ และยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์

แผนภาพที่ 3 ความเชื่อมโยงงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 ตามยุทธศาสตร์จัดสรร
แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และยุทธศาสตร์ชาติ

ยุทธศาสตร์ชาติ	แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ						ยุทธศาสตร์จัดสรรงบประมาณ	
	2563	สัดส่วน	2564	สัดส่วน	เพิ่ม/ลด			
ยุทธศาสตร์ที่ 1 ด้านความมั่นคง	ความมั่นคง	168,033.9392	5.25%	157,660.5885	4.78%	-10,373.3507	-6.17%	
	การต่างประเทศ	5,605.8049	0.18%	5,316.0531	0.16%	-289.7518	-5.17%	
	การดำเนินการเพื่อสนับสนุนยุทธศาสตร์	251,874.2119	7.87%	253,027.2510	7.67%	1,153.0391	0.46%	
ปี 2563 = 425,513.9560 ปี 2564 = 416,003.8926 ลด - 9,510.0634 -2.23%							ยุทธศาสตร์ที่ 1 ด้านความมั่นคง ปี 2563 = 425,513.9560 ปี 2564 = 416,003.8926 ลด - 9,510.0634 -2.23%	
ยุทธศาสตร์ที่ 2 ด้านการสร้างขีดความสามารถ	การเกษตร	7,516.9593	0.23%	6,696.6852	0.20%	- 820.2741	-10.91%	
	อุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต	1,172.6635	0.04%	931.0072	0.03%	- 241.6563	-20.61%	
	การท่องเที่ยว	7,222.4312	0.23%	6,967.9378	0.21%	- 254.4934	-3.52%	
	พื้นที่เมืองนำร่องอัจฉริยะ	15,174.4454	0.47%	25,826.0751	0.78%	10,651.6297	70.19%	
	โครงสร้างพื้นฐาน ระบบโลจิสติกส์ และดิจิทัล	97,549.5110	3.05%	112,050.9590	3.40%	14,501.4480	14.87%	
	ผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลาง	1,738.0448	0.05%	1,260.8263	0.04%	- 477.2185	-27.46%	
	เขตเศรษฐกิจพิเศษ	22,957.4236	0.72%	28,502.8275	0.86%	5,545.4039	24.16%	
	วิจัยและพัฒนานวัตกรรม	23,861.4155	0.75%	25,936.1726	0.79%	2,074.7571	8.70%	
	การดำเนินการเพื่อสนับสนุนยุทธศาสตร์	197,841.5608	6.18%	194,138.3845	5.88%	- 3,703.1763	-1.87%	
	ปี 2563 = 375,034.4551 ปี 2564 = 402,310.8752 เพิ่ม 27,276.4201 7.27%							ยุทธศาสตร์ที่ 2 ด้านการสร้างขีดความสามารถ ในการแข่งขัน ปี 2563 = 375,034.4551 ปี 2564 = 402,310.8752 เพิ่ม 27,276.4201 7.27%
ยุทธศาสตร์ที่ 3 ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพ	การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม	607.9036	0.02%	1,789.2067	0.05%	1,181.3031	194.32%	
	การพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิต	18,009.0391	0.56%	6,375.0713	0.19%	-11,633.9678	-64.60%	
	การพัฒนาการเรียนรู้	1,305.2514	0.04%	3,012.3346	0.09%	1,707.0832	130.79%	
	การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาพที่ดี	37,474.8580	1.17%	40,600.3434	1.23%	3,125.4854	8.34%	
	ศักยภาพการกีฬา	2,890.4469	0.09%	3,415.6808	0.10%	525.2339	18.17%	
	พื้นที่เมืองนำร่องอัจฉริยะ	472.0076	0.01%	-	0.00%	- 472.0076	-100.00%	
	วิจัยและพัฒนานวัตกรรม	172.0420	0.01%	-	0.00%	- 172.0420	-100.00%	
การดำเนินการเพื่อสนับสนุนยุทธศาสตร์	507,012.4971	15.84%	522,562.5320	15.84%	15,550.0349	3.07%		
ปี 2563 = 567,944.05 ปี 2564 = 577,755.17 เพิ่ม 9,811.1231 1.73%							ยุทธศาสตร์ที่ 3 ด้านการพัฒนาและเสริมสร้าง ศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ปี 2563 = 567,944.057 ปี 2564 = 577,755.1688 เพิ่ม 9,811.1231 1.73%	
ยุทธศาสตร์ที่ 4 ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาค	พลังทางสังคม	344,067.7823	10.75%	351,986.4695	10.67%	7,918.6872	2.30%	
	เศรษฐกิจฐานราก	3,018.4466	0.09%	2,688.9055	0.08%	- 329.5411	-10.92%	
	ความเสมอภาคและหลักประกันทางสังคม	370,414.1631	11.58%	376,093.7068	11.40%	5,679.5437	1.53%	
	พื้นที่เมืองนำร่องอัจฉริยะ	23.5726	0.00%	-	0.00%	- 23.5726	-100.00%	
	วิจัยและพัฒนานวัตกรรม	5.1459	0.00%	-	0.00%	- 5.1459	-100.00%	
การดำเนินการเพื่อสนับสนุนยุทธศาสตร์	58,581.4740	1.83%	65,037.0123	1.97%	6,455.5383	11.02%		
ปี 2563 = 776,110.5845 ปี 2564 = 795,806.0941 เพิ่ม 19,695.5096 2.54%							ยุทธศาสตร์ที่ 4 ด้านการสร้างโอกาสและความ เสมอภาค ปี 2563 = 776,110.5845 ปี 2564 = 795,806.0941 เพิ่ม 19,695.5096 2.54%	
ยุทธศาสตร์ที่ 5 ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับ	การเติบโตอย่างยั่งยืน	5,735.9838	0.18%	5,655.2161	0.17%	- 80.7677	-1.41%	
	การบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ	58,796.2131	1.84%	66,738.2278	2.02%	7,942.0147	13.51%	
	พื้นที่เมืองนำร่องอัจฉริยะ	8,519.8662	0.27%	-	0.00%	- 8,519.8662	-100.00%	
	การดำเนินการเพื่อสนับสนุนยุทธศาสตร์	44,414.9021	1.39%	45,921.8191	1.39%	1,506.9170	3.39%	
ปี 2563 = 117,466.9652 ปี 2564 = 118,315.2630 เพิ่ม 848.2978 0.72%							ยุทธศาสตร์ที่ 5 ด้านการสร้างการเติบโตบน คุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับ ปี 2563 = 117,466.9652 ปี 2564 = 118,315.2630 เพิ่ม 848.2978 0.72%	
ยุทธศาสตร์ที่ 6 ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหาร	การบริการประชาชนและประสิทธิภาพภาครัฐ	18,024.9928	0.56%	20,188.0906	0.61%	2,163.0978	12.00%	
	การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ	957.0451	0.03%	609.0939	0.02%	- 347.9512	-36.36%	
	กฎหมายและกระบวนการยุติธรรม	1,247.8800	0.04%	3,514.2059	0.11%	2,266.3259	181.61%	
	วิจัยและพัฒนานวัตกรรม	28.6075	0.00%	-	0.00%	- 28.6075	-100.00%	
	การดำเนินการเพื่อสนับสนุน	486,334.8681	15.20%	532,217.3694	16.13%	45,882.5013	9.43%	
ปี 2563 = 506,593.3935 ปี 2564 = 556,528.7598 เพิ่ม 49,935.3663 9.86%							ยุทธศาสตร์ที่ 6 ด้านการปรับสมดุลและพัฒนา ระบบการบริหารจัดการภาครัฐ ปี 2563 = 506,593.3935 ปี 2564 = 556,528.7598 เพิ่ม 49,935.3663 9.86%	
รวมงบประมาณทั้งสิ้น								
ปี 2563 = 3,200,000.0000 ล้านบาท								
ปี 2564 = 3,300,000.0000 ล้านบาท	เพิ่มขึ้น คิดเป็น	100,000.0000 ล้านบาท						
						ร้อยละ 3.12		
								รายการค่าดำเนินการภาครัฐ ปี 2563 = 431,336.6000 ปี 2564 = 433,279.9465 เพิ่ม 1,943.3465 0.45%

ที่มา: เอกสารงบประมาณ ฉบับที่ 4 งบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 สำนักงบประมาณ สำนักนายกรัฐมนตรี
ประมวลผลและจัดทำโดย: สำนักงบประมาณของรัฐสภา

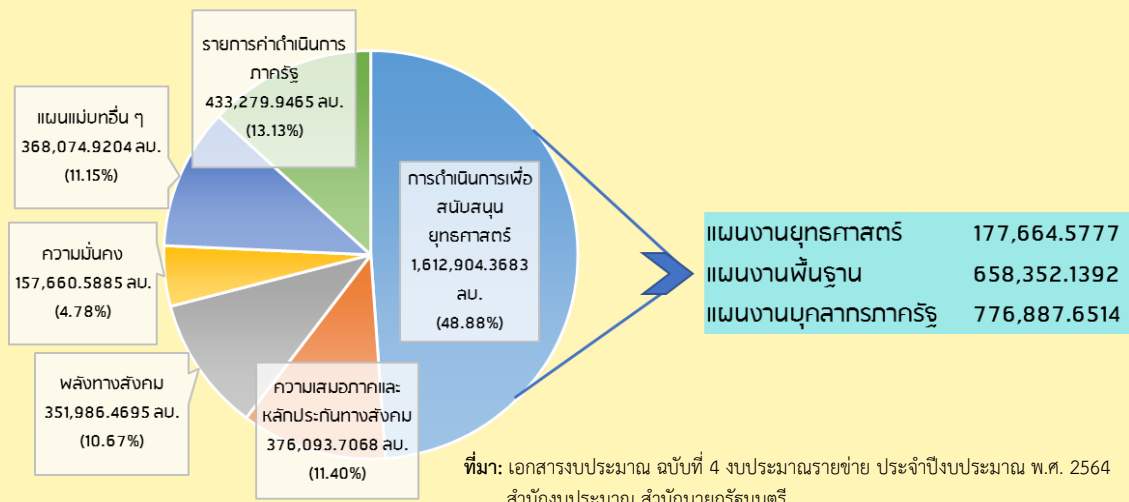
ข้อสังเกต PBO

1. การจัดลำดับความสำคัญของจัดสรรงบประมาณเพื่อบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติอย่างไร

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 ให้ความสำคัญกับการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม งบประมาณส่วนใหญ่เป็นการส่งเสริมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การสร้างหลักประกันทางสังคม การสร้างความเสมอภาคทางการศึกษา ซึ่งมุ่งเน้นการลดความเหลื่อมล้ำผ่านแม่บทการสร้างพลังทางสังคม และการสร้างความเสมอภาคและหลักประกันทางสังคม มากกว่าการสร้างความเข้มแข็งทางด้านเศรษฐกิจในระดับฐานราก ซึ่งการจัดสรรงบประมาณควรเป็นไปตามกรอบแนวทางของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติที่มีการจัดลำดับความสำคัญและประเด็นเร่งด่วนไว้

2. งบประมาณควรสอดคล้องกับประเด็นแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 มีงบประมาณเกี่ยวกับการดำเนินการเพื่อสนับสนุนยุทธศาสตร์แต่ละด้าน สูงถึง 1,612,904.3683 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 48.88 ของงบประมาณรายจ่ายประจำปี ไม่ได้ถูกจัดลงแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติใด ๆ ทำให้งบประมาณดังกล่าว ไม่มีความชัดเจนว่าเป็นการดำเนินงานเพื่อขับเคลื่อนแผนแม่บทเรื่องใดที่นำไปสู่การบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ ดังนั้น การจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี หน่วยรับงบประมาณควรให้ความสำคัญกับแผนย่อยของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ โดยกำหนดเป้าหมายการดำเนินการและตัวชี้วัดที่ชัดเจน ทั้งนี้ เพื่อให้การดำเนินการตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติเกิดผลอย่างเป็นรูปธรรมตามเวลาที่กำหนด

ส่วนที่ 4 การจัดสรรงบประมาณในประเด็นการพัฒนาที่ต้องเร่งดำเนินการ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ในแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 มีการจัดสรรงบประมาณในประเด็นการพัฒนาที่ต้องเร่งดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ในแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ จำนวนทั้งสิ้น 303,306.6307 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 9.19 ของงบประมาณรายจ่ายประจำปี โดยประเด็นการพัฒนาที่ได้รับงบประมาณสูงสุด คือ ประเด็นการพัฒนาด้านความมั่นคง รองลงมา ได้แก่ ประเด็นการพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อม และประเด็นการพัฒนาด้านทรัพยากรมนุษย์

● **การพัฒนาด้านความมั่นคง** จำนวน 141,123.4448 ล้านบาท เพื่อเร่งดำเนินการเสริมสร้างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินและความมั่นคงของมนุษย์ ป้องกันปราบปรามยาเสพติด ต้นน้ำ กลางน้ำ ปลายน้ำ อย่างเป็นระบบ บูรณาการป้องกันและแก้ไขปัญหาการก่อเหตุรุนแรงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ การรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักรและรักษาความมั่นคงในพื้นที่ชายแดน งบประมาณที่ได้รับจัดสรร ประกอบด้วย 7 แผนงาน ได้แก่ แผนงานยุทธศาสตร์รักษาความสงบภายในประเทศ 28,661.7801 ล้านบาท แผนงานบูรณาการป้องกัน ปราบปราม และบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด 6,286.3921 ล้านบาท แผนงานบูรณาการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ 9,731.6785 ล้านบาท แผนงานยุทธศาสตร์จัดการปัญหาแรงงานต่างด้าวและการค้ามนุษย์ 435.0212 ล้านบาท แผนงานยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง 15,354.6806 ล้านบาท แผนงานยุทธศาสตร์พัฒนาศักยภาพการป้องกันประเทศ และความพร้อมเผชิญภัยคุกคามทุกมิติ 80,365.1816 ล้านบาท และแผนงานยุทธศาสตร์พัฒนากลไกการบริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวม 288.7107 ล้านบาท

ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาการจัดสรรงบประมาณในประเด็นการพัฒนาด้านความมั่นคง พบว่า ไม่ได้มีเฉพาะงบประมาณการจัดหาอุปกรณ์ป้องกันปราบปรามหรือรักษาความสงบ เช่น อาวุธ ยุทธภัณฑ์ รถยนต์ระบบกล้องวงจรปิด เป็นต้น เท่านั้น แต่ยังรวมถึงงบประมาณในด้านการพัฒนาด้วย แสดงให้เห็นถึงรัฐบาลได้ตระหนักว่าปัญหาด้านความมั่นคง มีสาเหตุหนึ่งมาจากการด้อยพัฒนาทางเศรษฐกิจ ความเหลื่อมล้ำทางรายได้ ความไม่เท่าเทียมหรือด้อยโอกาสทางสังคม/การศึกษา เช่น งบประมาณในแผนงานบูรณาการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งมีการจัดสรรงบประมาณในมิติการพัฒนาทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และคุณภาพชีวิตของประชาชน ได้แก่ โครงการตำบลมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืนของกรมการข้าว ที่มีกิจกรรมพัฒนาความสามารถด้านการปลูกข้าวของเกษตรกรในพื้นที่ โครงการตำบลมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืนของกรมโยธาธิการและผังเมือง ที่มีกิจกรรมปรับปรุงถนน ก่อสร้างสะพาน เขื่อนป้องกันตลิ่ง เป็นต้น

● **การพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อม** จำนวน 72,381.8306 ล้านบาท เพื่อเร่งดำเนินการจัดการมลพิษที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมทั้งระบบให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล จัดการขยะทั้งระบบ (ขยะพลาสติก / ขยะทะเล) จัดการคุณภาพอากาศให้ดีขึ้น (ฝุ่นละออง) งบประมาณที่ได้รับจัดสรร ประกอบด้วย 4 แผนงาน ได้แก่ แผนงานยุทธศาสตร์สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืน อนุรักษ์ ฟื้นฟู และป้องกันการทำลาย

ทรัพยากรธรรมชาติ 3,731.3351 ล้านบาท แผนงานยุทธศาสตร์สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคม เศรษฐกิจภาคทะเล 359.5794 ล้านบาท แผนงานยุทธศาสตร์จัดการผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสถานะ ภูมิอากาศ 1,102.1378 ล้านบาท และแผนงานยุทธศาสตร์จัดการมลพิษและสิ่งแวดล้อม 450.5505 ล้านบาท

● **การพัฒนาด้านทรัพยากรมนุษย์** จำนวน 6,375.0713 ล้านบาท เพื่อเร่งดำเนินการพัฒนา สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการสร้างครอบครัวอบอุ่น เข้มแข็ง และมีความมั่นคง เตรียมความพร้อมพ่อแม่ ก่อนตั้งครรภ์/ส่งเสริมอนามัยแม่และเด็กตั้งแต่เริ่มตั้งครรภ์ พัฒนาทักษะในศตวรรษที่ 21 ปรับเปลี่ยน ระบบเรียนรู้ให้มีการพัฒนาทักษะ สำหรับศตวรรษที่ 21 อย่างเป็นระบบ พัฒนาระบบการเรียนรู้ตลอดชีวิต เร่งส่งเสริมความรู้ด้านสุขภาพให้แก่ประชาชนทุกกลุ่มวัย งบประมาณที่ได้รับจัดสรร ประกอบด้วย 3 แผนงาน ได้แก่ แผนงานยุทธศาสตร์พัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต 6,375.0713 ล้านบาท แผนงาน ยุทธศาสตร์พัฒนาคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ 3,012.3346 ล้านบาท และแผนงานยุทธศาสตร์ เสริมสร้างให้คนมีสุขภาพที่ดี 40,600.3434 ล้านบาท

ตารางที่ 3 งบประมาณปี 2564 ตามประเด็นที่ต้องเร่งดำเนินการ

ยุทธศาสตร์ / ประเด็น/เป้าหมาย	ร่าง พ.ร.บ. งบประมาณ 2564	ประเด็นการพัฒนาที่ต้องเร่งดำเนินการ	แผนงานงบประมาณปี 2564	จำนวน	หน่วย : ล้านบาท
ยุทธศาสตร์ / ประเด็น/เป้าหมาย	รวมทั้งสิ้น			303,306.6307	9.19
1. ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง	416,003.8926			141,123.4448	33.92
1.1 การเสริมสร้างความมั่นคงของประเทศ				141,123.4448	
- ประชาชนกินดี อยู่ดี และมีความสุข		- เสริมสร้างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินและ ความมั่นคงของมนุษย์	แผนงานยุทธศาสตร์รักษาความสงบภายในประเทศ	28,661.7801	
- ประชาชนมีความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินเพิ่มขึ้น		- ป้องกันปราบปรามยาเสพติด ต้นน้ำ - กลางน้ำ - ปลายน้ำ อย่างเป็นระบบ	แผนงานบูรณาการป้องกันปราบปราม และบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด	6,286.3921	
		- บูรณาการป้องกันและแก้ไขปัญหาก่อเหตุรุนแรง ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้	แผนงานบูรณาการขับเคลื่อนภาคใต้	9,731.6785	
		- การรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักรและรักษา ความมั่นคงไปทั่วชายแดน	แผนงานยุทธศาสตร์รักษาความสงบด้านและกักตุนผู้ข่มขู่	435.0212	
2. ยุทธศาสตร์ด้านการศึกษาและการพัฒนาสังคม	402,310.8752			34,512.2607	8.58
2.1 การพัฒนาภาคเกษตร				6,696.6852	
- ผลผลิตทางการเกษตรของภาคเกษตรเพิ่มขึ้น		- พัฒนาศักยภาพ / เกษตรกรมืออาชีพ / เกษตรกรรุ่นใหม่	แผนงานยุทธศาสตร์การเกษตรสร้างมูลค่า	6,696.6852	
2.2 การพัฒนาอุตสาหกรรมและบริการ				931.0072	
- การขยายตัวของ GDP สาขาอุตสาหกรรมและบริการ		- พัฒนาระบบนิเวศอุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต	แผนงานบูรณาการพัฒนาศาสนาอุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต	931.0072	
2.3 การสร้างรายได้จากการท่องเที่ยว				6,967.9378	
- GDP ด้านการท่องเที่ยวต่อ GDP ประเทศเพิ่มขึ้น		- พัฒนาระบบนิเวศและปัจจัยแวดล้อมเพื่อต่อการ ท่องเที่ยวโดยเฉพาะด้านความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว	แผนงานบูรณาการสร้างรายได้จากการท่องเที่ยว	6,967.9378	
2.8 การส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาวัตกรรม				19,916.6305	
- มูลค่าการลงทุนวิจัยและพัฒนานวัตกรรมต่อ GDP ประเทศเพิ่มขึ้น		- เสริมสร้างวิจัยและพัฒนานวัตกรรมด้านเศรษฐกิจด้วย สังคม/ด้านสิ่งแวดล้อม/ด้านองค์ความรู้พื้นฐาน	แผนงานยุทธศาสตร์การวิจัยและพัฒนานวัตกรรม	19,916.6305	

ตารางที่ 3 งบประมาณปี 2564 ตามประเด็นที่ต้องเร่งดำเนินการ (ต่อ)

ยุทธศาสตร์ / ประเด็นเป้าหมาย	ร่าง พ.ร.บ. งบประมาณ 2564	ประเด็นการพัฒนาที่ต้องเร่งดำเนินการ	แผนงานงบประมาณปี 2564	จำนวน	สัดส่วนต่อ งบประมาณยุทธศาสตร์
ยุทธศาสตร์ด้านสภาพคนและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์	577,755.1688			49,987.7493	8.65
3.2 การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต				6,375.0713	
- คนไทยทุกช่วงวัยมีคุณภาพ ได้รับการพัฒนาอย่างสมดุล เป็นผู้ที่มีความรู้ และทักษะในศตวรรษที่ 21 และครอบครัวมีความเข้มแข็ง		- เร่งพัฒนาสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการสร้างครอบครัว อบอุ่น เข้มแข็ง และมีความมั่นคง - เตรียมความพร้อมพ่อแม่ก่อนตั้งครรภ์ / ส่งเสริม อนามัยแม่และเด็กตั้งแต่ตั้งครรภ์ - พัฒนาทักษะในศตวรรษที่ 21	แผนงานยุทธศาสตร์พัฒนาคุณภาพคนตลอดช่วงชีวิต	6,375.0713	
3.3 การพัฒนาการเรียนรู้				3,012.3346	
- คนไทยมีการศึกษาที่มีคุณภาพ ตามมาตรฐานสากล มีทักษะที่จำเป็นของ โลกศตวรรษที่ 21		- เร่งปรับเปลี่ยนระบบการเรียนรู้ให้มีการพัฒนาทักษะ สำหรับศตวรรษที่ 21 อย่างเป็นระบบ - พัฒนาระบบการเรียนรู้ตลอดชีวิต	แผนงานยุทธศาสตร์พัฒนาคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้	3,012.3346	
3.4 การสร้างเสริมให้คนไทยมีสุขภาพที่ดี				40,600.3434	
- คนไทยมีสุขภาพที่ดีขึ้น และมีความเป็นอยู่ที่ดีเพิ่มขึ้น				40,600.3434	
4. ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม	795,806.0941			2,688.9055	0.34
4.2 การส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก				2,688.9055	
- ครอบคลุมประชากรกลุ่มรายได้ค่อนข้างต่ำอย่างกระจุกตัวและอย่างตนเอง		- เร่งรัดการยกระดับศักยภาพผู้ประกอบการธุรกิจ/ พัฒนาเกษตรกรรมใหม่ไปสู่เกษตรอัจฉริยะ - ส่งเสริมการบริหารจัดการหนี้เสียอย่างยั่งยืน - สร้างสภาพแวดล้อมและกลไกส่งเสริมการพัฒนา เศรษฐกิจฐานราก - พัฒนากลไกการเชื่อมโยงพื้นที่นวัตกรรมการ - ส่งเสริมการบูรณาการไม่ซ้ำซ้อนกับยุทธศาสตร์อื่น	แผนงานบูรณาการพัฒนาและส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก	2,688.9055	

หน่วย : ล้านบาท

ตารางที่ 3 งบประมาณปี 2564 ตามประเด็นที่ต้องเร่งดำเนินการ (ต่อ)

ยุทธศาสตร์ / ประเด็น/เป้าหมาย	ร่าง พ.ร.บ. งบประมาณ 2564	ประเด็นการพัฒนาที่ต้องเร่งดำเนินการ	แผนงานงบประมาณปี 2564	จำนวน	สัดส่วนต่อ งบประมาณ
ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม	118,315,2630			72,381,8306	61.18
5.1 การสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม		- เร่งรัดการจัดการมลพิษที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ทั้งระบบให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล - จัดการขยะทั้งระบบ (ขยะพลาสติก / ขยะทะเล) - จัดการคุณภาพอากาศให้ดีขึ้น (ฝุ่นละออง)	แผนงานยุทธศาสตร์สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืน และป้องกันการทำลายทรัพยากรธรรมชาติ แผนงานยุทธศาสตร์สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสิ่งแวดล้อมทะเล ทะเล แผนงานยุทธศาสตร์จัดการผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ	5,643,6028 3,731,3351	
5.1 การบริหารจัดการน้ำ		- จัดเตรียมมาตรการรองรับภัยแล้งและอุทกภัย	แผนงานยุทธศาสตร์จัดการผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ	359,5794	
5.1 การบริหารจัดการน้ำ			แผนงานยุทธศาสตร์จัดการผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ	1,102,1378	
5.1 การบริหารจัดการน้ำ			แผนงานยุทธศาสตร์จัดการมลพิษและสิ่งแวดล้อม	450,5505	
5.1 การบริหารจัดการน้ำ	556,528,7598		แผนงานบูรณาการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ	66,738,2278	
6. ยุทธศาสตร์ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ				2,612,4398	0.47
6.1 การพัฒนาระบบการให้บริการประชาชนและการพัฒนาประสิทธิภาพภาครัฐ		- พัฒนารูปแบบการให้บริการภาครัฐด้านการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ - ให้นโยบายภาครัฐนำยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บท และพัฒนา นโยบายด้านความมั่นคงฯ แผนการปฏิรูปประเทศถ่ายทอดสู่การปฏิบัติบูรณาการกิจการภาครัฐ และจัดการการเงินการคลังให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ - พัฒนาการจัดทำงบประมาณเพื่อตอบสนองต่อเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ - พัฒนาระบบบริหารงานภาครัฐให้ทันสมัย เปิดกว้าง ยืดหยุ่น / เป็นองค์การที่สมรรถนะสูง / พัฒนาระบบ Big Data	แผนงานบูรณาการรัฐดิจิทัล	2,003,3459 2,003,3459	
6.2 การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ				609,0939	
6.2 การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ		- เร่งรัดการสร้างจิตสำนึกเป็นพลเมืองที่ดี มีวัฒนธรรม ค่านิยม ซื่อสัตย์ สุจริต ถูกต้อง ชอบธรรม - พัฒนาการบริหารจัดการป้องกันปราบปรามการทุจริตอย่างเป็นระบบ แขนงบูรณาการ / มีมาตรการควบคุม กำกับ ติดตาม	แผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ	609,0939	
7. รายการค่าเข้าเป็นภาครัฐ	433,279,9465				

หน่วย : ล้านบาท

ที่มา : 1. เอกสารประกอบงบการเงินรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 สำนักงบประมาณ

2. เอกสารงบประมาณ ฉบับที่ 4 งบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 สำนักงบประมาณ

ประมวลผลและจัดทำโดย : สำนักงบประมาณของรัฐสภา

ส่วนที่ 5 ผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติประจำปี 2562

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้รายงานผลการประเมินผลการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ชาติ ซึ่งเป็นการประเมินผลสถานการณ์การบรรลุผลสัมฤทธิ์ การพัฒนาตามเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ ใน 2 ระดับ ได้แก่ (1) ระดับเป้าหมายภาพรวมของยุทธศาสตร์ชาติและเป้าหมายรายยุทธศาสตร์ชาติทั้ง 6 ด้าน และ (2) การประเมินผลผ่านแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

5.1 ผลการประเมินผลการบรรลุผลสัมฤทธิ์ของเป้าหมายระดับภาพรวมของยุทธศาสตร์ชาติ และผลการประเมินผลการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ชาติจำแนกเป็นรายยุทธศาสตร์

5.1.1 ผลการประเมินผลการบรรลุผลสัมฤทธิ์ของเป้าหมายระดับภาพรวมของยุทธศาสตร์ชาติ

จากการประเมินผลการพัฒนาการบรรลุเป้าหมายระดับภาพรวมใน 6 มิติข้างต้น พบว่าในช่วงระหว่างปี 2561-2562 คนไทยและสังคมไทยมีแนวโน้มที่มีความอยู่ดีมีสุขเพิ่มขึ้น โดยคาดว่า การมีสุขภาวะที่ดีโดยรวมของบุคคลครอบครัว และชุมชน การมีสิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศสมดุล และการสร้างสังคมมีความเป็นประชาธิปไตยที่มีธรรมาภิบาล เป็นปัจจัยเกื้อหนุนหลักของแนวโน้มที่ดีขึ้นดังกล่าว รวมทั้งประชาชนมีรายได้เฉลี่ยเพิ่มขึ้นถึงแม้ว่าเศรษฐกิจจะมีการชะลอตัวเล็กน้อยจากช่วงก่อนหน้า โดยที่จำเป็นต้องเร่งพัฒนาการสร้างนวัตกรรม (Innovation capability) และเพิ่มประสิทธิภาพของภาคเอกชน ขณะที่การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศมีการพัฒนาปรับตัวดีขึ้นเล็กน้อย โดยได้รับการจัดลำดับการพัฒนามนุษย์ให้อยู่ในกลุ่มประเทศที่มีการพัฒนามนุษย์ในระดับ “สูง” แต่ยังมีคงมีปัญหาเรื่องความเหลื่อมล้ำในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ และในส่วนของความเท่าเทียมและความเสมอภาคทางสังคม พบว่า ประเทศไทยมีความเหลื่อมล้ำด้านรายได้และรายจ่ายระหว่างกลุ่มประชากรลดลง และจำนวนประชากรที่ประสบปัญหาความยากจนหลายมิติ (ด้านการศึกษา ด้านสุขภาพ ด้านความเป็นอยู่ ด้านการเข้าถึงบริการรัฐ และด้านรายได้) ที่ลดลง คุณภาพของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศปรับปรุงดีขึ้น มีคุณภาพอยู่ในเกณฑ์ที่สูงกว่าค่าเฉลี่ยของโลก สะท้อนการพัฒนาประเทศที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพิ่มมากขึ้น และภาครัฐมีแนวโน้มในการบริหารจัดการอุปสรรคการดำเนินธุรกิจในประเทศที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น แต่ยังคงมีความท้าทายในประเด็นของการควบคุมปัญหาทุจริตประพุดติมิชอบและเสรีภาพของประชาชนในการแสดงความคิดเห็น

5.1.2 ผลการประเมินผลการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ชาติจำแนกเป็นรายยุทธศาสตร์

1) ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง

ผลการพัฒนาตามเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง พิจารณาจากรายงาน World Happiness Report 2019 ซึ่งเป็นการวัดปัจจัยที่ส่งผลต่อความอยู่ดี มีความสุขของประชากรในประเทศต่าง ๆ จำนวน 6 ปัจจัย ประกอบด้วย ด้านรายได้จากค่าเฉลี่ยรายได้ต่อหัวประชากร ด้านสุขภาวะจากอายุคาดเฉลี่ยของประชากรและสำหรับด้านการช่วยเหลือกันทางสังคม ด้านเสรีภาพในการใช้ชีวิต ด้านความเอื้ออาทรในสังคม และด้านมุมมองต่อการทุจริตของภาครัฐ ใช้การวัดผลจากการสำรวจ

ด้วยคำถาม (Gallop World Poll) โดยพบว่า ปี 2562 ประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ 52 (จากทั้งหมด 156 ประเทศ) อยู่ที่เปอร์เซ็นต์ที่ 65 (ประเทศกลุ่มบน) ซึ่งดีกว่าประเทศส่วนใหญ่ของโลก เพิ่มขึ้นจากอันดับที่ 46 (จากทั้งหมด 156 ประเทศ) ในปี 2561 และหากพิจารณาเปรียบเทียบกับประเทศในภูมิภาคอาเซียนพบว่า ประเทศไทยพัฒนาดีขึ้นเมื่อเทียบกับประเทศในภูมิภาค โดยปี 2562 ประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ 2 รองจากสิงคโปร์ (อันดับที่ 34) ปรับเพิ่มขึ้นจากอันดับที่ 3 ในปี 2561 รองจากสิงคโปร์ (อันดับที่ 34) และมาเลเซีย (อันดับที่ 35)

ทั้งนี้ หากพิจารณารายละเอียดรายปัจจัย พบว่า ด้านความเอื้ออาทรด้านเสรีภาพในการใช้ชีวิต และด้านมุมมองต่อการทุจริตของภาครัฐเป็นด้านที่ประเทศไทยมีคะแนนน้อยที่สุดในปี 2562 รวมทั้งเป็นด้านที่มีคะแนนปรับลดลงจากปีก่อนหน้า ถึงแม้จะเป็นด้านที่ประเทศไทยมีอันดับค่อนข้างดีก็ตาม โดยด้านความเอื้ออาทรอยู่ในอันดับที่ 10 และด้านเสรีภาพในการใช้ชีวิตอยู่ในอันดับที่ 18 สำหรับด้านความมั่นคงในทุกมิติและทุกระดับ พิจารณาสะท้อนผลการพัฒนาจากรายงาน Global Peace Index 2019 ซึ่งเป็นการวัดปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อสงบสุขของประเทศต่าง ๆ จากปัจจัยหลัก 3 ประการ ประกอบด้วย ปัจจัยความขัดแย้งที่เกิดขึ้นภายในและระหว่างประเทศ โดยพิจารณาจากจำนวนครั้ง ระยะเวลา ความรุนแรงและผู้ที่ได้รับผลกระทบ ปัจจัยความปลอดภัยและมั่นคงในสังคม โดยพิจารณาจากจำนวนอาชญากรรม จำนวนผู้อพยพโยกย้ายถิ่นฐานต่อประชากร จำนวนนักโทษต่อประชากร จำนวนเจ้าหน้าที่ของรัฐด้านความมั่นคงหรือตำรวจต่อประชากร และปัจจัยการขยายอิทธิพลทางทหาร โดยพิจารณาจากงบประมาณทางทหารต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศ จำนวนบุคลากรติดอาวุธต่อประชากร จำนวนการนำเข้าหรือส่งออกอาวุธ ศักยภาพอาวุธหลัก พบว่า ปี 2562 ประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ 116 (จากทั้งหมด 163 ประเทศ) ตกลงจากอันดับที่ 113 ในปี 2561 โดยเป็นลำดับที่ 7 ในกลุ่มประเทศ ASEAN รองจากสิงคโปร์ (อันดับ 7) มาเลเซีย (อันดับ 16) อินโดนีเซีย (อันดับ 41) ลาว (อันดับ 45) เวียดนาม (อันดับ 57) กัมพูชา (อันดับ 89) แสดงให้เห็นว่าความสงบสุขซึ่งสะท้อนความมั่นคงของประเทศในมิติต่าง ๆ ของประเทศไทยอยู่ที่เปอร์เซ็นต์ที่ 30 หรือกว่าประเทศส่วนใหญ่ของโลก นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาเฉพาะปัจจัยการขยายอิทธิพลทางทหาร พบว่า ไทยได้คะแนน 1.553 หรือเป็นอันดับที่ 28 จาก 163 ประเทศ ซึ่งอยู่ในเปอร์เซ็นต์ที่ 83 หรือดีกว่าประเทศส่วนใหญ่ของโลก และเป็นลำดับที่ 3 ในกลุ่มประเทศ ASEAN รองจากมาเลเซีย และอินโดนีเซีย ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงศักยภาพและความพร้อมทางด้านการทหารของประเทศ

ทั้งนี้ ในด้านความมั่นคง พบว่า ถึงแม้ประชาชนไทยจะมีความอยู่ดีและมีความสุขมากกว่าประเทศส่วนใหญ่ของโลก รวมทั้งประเทศมีศักยภาพและความพร้อมทางด้านการทหาร โดยได้รับการจัดอันดับให้อยู่ในประเทศกลุ่มบน รวมทั้งมีการพัฒนาดีขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศในภูมิภาคอาเซียน อย่างไรก็ตามยังจำเป็นต้องเร่งให้ความสำคัญกับการพัฒนาที่จะสามารถช่วยเพิ่มความอยู่ดีมีสุขของประชาชนไทย และความมั่นคงในมิติอื่น ๆ ในระยะต่อไป ทั้งในส่วนของการดำเนินการต่าง ๆ เพื่อให้ประเทศไทยมีความเอื้ออาทรระหว่างคนในสังคม การทำให้ประชาชนมีเสรีภาพในการใช้ชีวิต และการแก้ไขปัญหาทุจริตของภาครัฐ

2) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน

ผลการพัฒนาตามเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขันในส่วนของภาคเศรษฐกิจ สะท้อนได้จากรายได้ประชาชาติที่เพิ่มสูงขึ้นจาก 14,792,702 ล้านบาท ในปี 2561 เป็น 15,573,706 ล้านบาทในปี 2562 หรือขยายตัวร้อยละ 5.28 ในขณะที่การกระจายรายได้สะท้อน จากการกระจายตัวของการพัฒนาเศรษฐกิจในภูมิภาคต่าง ๆ ของประเทศ ซึ่งพบว่าในปี 2560 กรุงเทพมหานครและปริมณฑลมีผลิตภัณฑ์ภาคต่อหัวอยู่ที่ 449,881 บาท/

ตารางที่ ผลิตภัณฑ์ภาคต่อหัวในภาคต่าง ๆ

ภาค	GRP per Capita (บาท/ปี)		อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	
	2559	2560	2559	2560
ตะวันออกเฉียงเหนือ	77,049	80,352	5.8	4.3
เหนือ	99,391	103,760	3.8	4.4
ใต้	141,805	148,067	8.8	4.4
ตะวันออก	457,728	500,676	6.8	8.9
ตะวันตก	144,985	149,827	5.1	3.3
กลาง	259,414	267,162	0.4	3.0
กทม. และปริมณฑล	428,137	449,881	4.4	5.1
เฉลี่ยทั้งประเทศ	215,767	228,398	5.6	5.9

ที่มา : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ผลิตภาพการผลิตของไทยในช่วงที่ผ่านมา พบว่า ในช่วงปี 2560 – 2561 ประเทศไทยมีผลิตภาพรวมของประเทศลดลงจาก 2.78 เป็น 1.76 โดยมีเพียงภาคเกษตรกรรมที่มีผลิตภาพการผลิตดีขึ้นจาก 1.70 เป็น 2.25 ในขณะที่ผลิตภาพการผลิตใน

ตารางที่ ผลิตภาพการผลิตและผลิตภาพแรงงานไทย

	2558	2559	2560	2561
ผลิตภาพการผลิตรวม	2.11	1.98	2.78	1.76
● ภาคเกษตรกรรม	-6.10	-3.46	1.70	2.25
● ภาคอุตสาหกรรม	1.19	-0.39	0.47	-0.17
● ภาคบริการและอื่นๆ	3.49	3.28	4.23	3.26
ผลิตภาพแรงงาน (บาท/คน/ปี)	250,457	261,269	273,594	281,893
อัตราการขยายตัวของผลิตภาพแรงงาน (ร้อยละ)	3.30	4.31	4.71	3.03

ที่มา : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ปี เป็นรองภาคตะวันออกเป็นภาคที่มีผลิตภัณฑ์ภาคต่อหัวสูงที่สุดคือ 500,676 บาท/ปี ในปี 2560 โดยสูงกว่าภาคที่มีผลิตภัณฑ์ภาคต่อหัวต่ำที่สุดคือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่ 80,352 บาท/ปี หรือคิดเป็น 6.2 เท่า อย่างไรก็ตามการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศที่มีอัตราการขยายตัวที่ลดลงจากร้อยละ 4.2 ในปี 2561 เป็นร้อยละ 2.4 ในปี 2562

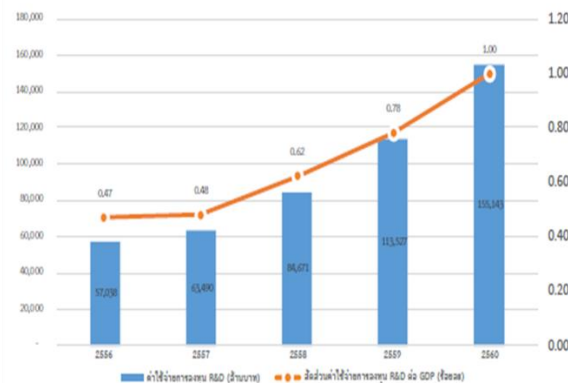
ภาคอุตสาหกรรมและบริการลดลง ในขณะที่เมื่อพิจารณาผลิตภาพแรงงาน พบว่า เพิ่มขึ้นจาก 273,594 บาท/คน/ปี ในปี 2560 เป็น 281,893 บาท/คน/ปีแต่เป็นการขยายตัวในอัตราที่ชะลอลงจากร้อยละ 4.71 ในปี 2560 เป็นร้อยละ 3.03 ในปี 2561

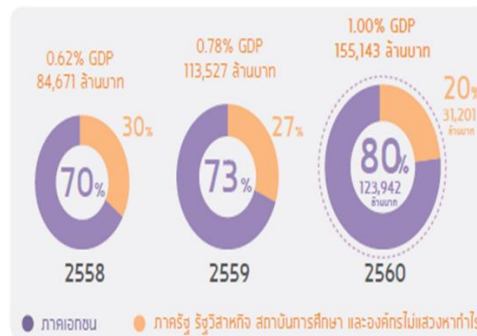

การพัฒนาปัจจัยสนับสนุนด้านการวิจัยและพัฒนา ประเทศไทยมีส่วนการลงทุนด้านการวิจัยและพัฒนาต่อผลิตภัณฑ์มวลรวม GDP เพิ่มขึ้น ในช่วงที่ผ่านมาประเทศไทยมีการลงทุนด้านการวิจัยและพัฒนา (R&D) เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยในปี 2560 มีสัดส่วนค่าใช้จ่ายด้านการวิจัยและพัฒนาร้อยละ 1 ต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) ซึ่งเพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้าที่มีอยู่เพียงร้อยละ 0.78 โดยในปี 2560 ภาคเอกชนมีสัดส่วนการลงทุนด้านการวิจัยและพัฒนาต่อการลงทุนของภาครัฐในอัตรา 80:20

ภาพที่ สัดส่วนค่าใช้จ่ายด้านการวิจัยและพัฒนาต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP)

ภาพที่ สัดส่วนการลงทุนด้านการวิจัยพัฒนาของภาครัฐต่อเอกชน

ที่มา : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

3) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์

ผลการพัฒนาตามเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์คนไทยมีคุณภาพชีวิต พบว่า สุขภาวะ และความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น โดยมีความก้าวหน้าการพัฒนาที่มากที่สุดในกลุ่มประเทศกำลังพัฒนา ซึ่งสะท้อนได้จากดัชนีการพัฒนามนุษย์ (Human Development Index: HDI) ซึ่งเป็นดัชนีทางสถิติแบบองค์รวมที่รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการคาดหมายคงชีพ การศึกษา และรายได้เฉลี่ยต่อหัว พบว่า ปี 2562 ประเทศไทยมีค่าดัชนีเท่ากับ 0.765 เพิ่มขึ้นจาก 0.762 ในปี 2561 และได้รับการจัดลำดับอยู่ในกลุ่มประเทศที่มีการพัฒนามนุษย์ในระดับ “สูง” โดยเป็นประเทศกำลังพัฒนาที่มีความก้าวหน้ามากที่สุดในโลกในการจัดอันดับ HDI ในช่วงปี 2556-2561 ซึ่งถูกจัดให้อยู่ในอันดับที่ 77 ในการจัดอันดับโลก (จาก 189 ประเทศ) และหากประเมินจากอายุคาดเฉลี่ยของการมีสุขภาพดีของประชากร จากฐานข้อมูล Healthy life expectancy (HALE) จัดทำโดยองค์การอนามัยโลก (World Health Organization: WHO) พบว่า อายุคาดเฉลี่ยของการมีสุขภาพดีของประชากรประเทศไทยที่มีการเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยเพิ่มเป็น 66.8 ปี ในปี 2559 จาก 66.6 ปี ในปี 2558 ในส่วนของผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต พิจารณาการประเมินของโปรแกรมประเมินสมรรถนะนักเรียนมาตรฐานสากล (PISA) ของประเทศไทยในปี 2561 พบว่า ประเทศไทยมีคะแนนเฉลี่ยในด้านการอ่าน 393 คะแนน คณิตศาสตร์ 419 คะแนน และวิทยาศาสตร์ 426 คะแนน ขณะที่ประเทศในกลุ่ม OECD มีคะแนนเฉลี่ยที่ 487 488 และ 489 คะแนน ตามลำดับ และ

เมื่อเปรียบเทียบกับ PISA 2558 พบว่า ประเทศไทยมีคะแนนด้านการอ่านลดลง 16 คะแนน ด้านคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์มีคะแนนเพิ่มขึ้น 3 คะแนน และ 4 คะแนนตามลำดับ ซึ่งในภาพรวมคะแนนเฉลี่ยในปี 2561 อยู่ที่ 412 คะแนน ลดลงจากคะแนนเฉลี่ยในปี 2558 ทั้งสิ้น 3 คะแนน ในส่วนของการพัฒนาสังคมและครอบครัวไทย ประเมินจากดัชนีย่อยด้านชีวิตครอบครัวและชุมชนของดัชนีความก้าวหน้าของคน พบว่า ปี 2562 ครอบครัวและสังคมไทยได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงรูปแบบและวิถีการดำเนินชีวิตที่คนมีการย้ายถิ่นในการทำงาน การอยู่เป็นโสดหรือหย่าร้างมากขึ้น รวมทั้งการเพิ่มขึ้นของครัวเรือนเดี่ยว ส่งผลกระทบต่อความเข้มแข็งของครอบครัวที่เป็นหน่วยผลิตและบ่มเพาะคนรุ่นใหม่ที่จะเป็นกำลังหลักในการพัฒนาประเทศ รวมถึงการดูแลบุคคลในครอบครัวโดยเฉพาะผู้สูงอายุที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นโดยมีค่าดัชนีเท่ากับ 0.6470 ลดลง 0.0057 คะแนน จากปี 2558 เป็นผลมาจากการเพิ่มขึ้นของผู้สูงอายุที่อยู่ลำพังคนเดียวเป็นร้อยละ 6.52 จากร้อยละ 6.03 ในปี 2558 รวมทั้งการเพิ่มขึ้นของครัวเรือนที่มีหัวหน้าครัวเรือนเดี่ยว (หย่า/หม้าย) เป็นร้อยละ 23.50 จากร้อยละ 23.02 และการแจ้งความคดีชีวิต ร่างกาย เพศ และการประทุษร้ายต่อทรัพย์สินที่เพิ่มเป็น 105.46 รายต่อประชากรแสนคน จาก 101.35 รายต่อประชากรแสนคน

4) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม

ผลการพัฒนาตามเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม พบว่า สังคมไทยยังมีความท้าทายในการสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำระหว่างกลุ่มประชากรในหลายมิติ โดยเฉพาะด้านรายได้และการเข้าถึงบริการภาครัฐต่าง ๆ นอกจากนี้การพัฒนาคนยังมีความแตกต่างระหว่างพื้นที่ โดยภาคกลางยังคงเป็นพื้นที่ที่มีความก้าวหน้าในการพัฒนา มากที่สุด และภาคใต้ 3 จังหวัดชายแดนเป็นภาคที่มีการพัฒนาน้อยที่สุด ขณะที่ชุมชนท้องถิ่นมีขีดความสามารถในการพัฒนาตนเองและมีส่วนร่วมในการสร้างสังคมคุณภาพมากขึ้น

พิจารณาจากความแตกต่างของรายได้และการเข้าถึงบริการภาครัฐระหว่างกลุ่มประชากร สะท้อนจากความแตกต่างของรายได้ระหว่างประชากรร้อยละ 10 ที่รวยที่สุดต่อประชากรร้อยละ 10 ที่จนที่สุด พบว่าปี 2562 กลุ่มประชากรร้อยละ 10 ที่มีรายได้สูงสุดมีรายได้มากกว่ากลุ่มประชากรร้อยละ 10 ที่มีรายได้น้อยสุด 19.82 เท่า เพิ่มขึ้นเล็กน้อยจาก 19.29 เท่าในปี 2560 ขณะที่การเข้าถึงบริการภาครัฐระหว่างกลุ่มประชากรสามารถสะท้อนผลการพัฒนาได้จากข้อมูลการเข้าถึงบริการภาครัฐในมิติต่าง ๆ สรุปได้ ดังนี้

● มิติทางการศึกษา

(1) การเข้าถึงการศึกษาจำแนกเป็นรายพื้นที่ สะท้อนจากอัตราการเข้าเรียนสุทธิตามภูมิภาค พบว่า ในช่วงชั้นเรียนในระดับพื้นฐาน ได้แก่ อนุบาล และประถมศึกษา มีอัตราการเข้าเรียนที่ไม่แตกต่างกันมากแต่เริ่มมีความแตกต่างในระดับชั้นตั้งแต่มัธยมศึกษาเป็นต้นไป โดยพบว่าอัตราการเข้าเรียนสุทธิของภาคใต้และภาคตะวันออกเฉียงเหนือจะต่ำกว่าภูมิภาคอื่นอย่างชัดเจน สะท้อนการหลุดออกจากระบบการศึกษาในแต่ละระดับการศึกษาที่มากกว่าภูมิภาคอื่น ขณะที่กรุงเทพฯ มีสัดส่วนการเข้าเรียนสูงกว่าภาคอื่น ๆ ในทุกระดับของการศึกษา

(2) การเข้าถึงการศึกษาจำแนกตามฐานะทางเศรษฐกิจ พบว่า มีความแตกต่างชัดเจนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (รวมการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ) โดยในปี 2561 กลุ่มเด็กที่มีฐานะดีที่สุด (Decile ที่ 10) มีอัตราการเข้าศึกษาต่อระดับมัธยมศึกษาตอนปลายร้อยละ 80.3 สูงกว่าเด็กที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำที่สุด (Decile ที่ 1) ประมาณสองเท่า ขณะที่ระดับปริญญาตรีมีอัตราการเข้าเรียนของกลุ่มประชากรกลุ่มรายได้ Decile ที่ 10 กับกลุ่ม Decile ที่ 1 มีความแตกต่างกันเพียง 15 เท่า ลดลงจากปีก่อนที่ 17 เท่า

● มิติด้านสาธารณสุข

ในปี 2561 พบว่า ประชาชนเข้าถึงสิทธิหลักประกันสุขภาพอยู่ที่ร้อยละ 99.94 โดยเป็นผู้เข้าถึงสิทธิประกันสุขภาพถ้วนหน้า ร้อยละ 72.16 ผู้เข้าถึงสิทธิประกันสังคมร้อยละ 18.47 ผู้เข้าถึงสิทธิข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ/ข้าราชการการเมืองร้อยละ 7.63 ผู้เข้าถึงสิทธิสวัสดิการพนักงานส่วนท้องถิ่นอยู่ที่ร้อยละ 0.94 และสิทธิอื่น ๆ ที่ร้อยละ 0.74 อย่างไรก็ตาม ยังมีผู้ที่ยังไม่ลงทะเบียนสถานะสิทธิจำนวน 39,351 คน หรือร้อยละ 0.06 ซึ่งให้เห็นว่า ประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศสามารถเข้าถึงบริการสาธารณสุขอย่างครอบคลุม และส่วนมากอยู่ภายใต้สิทธิประกันสุขภาพถ้วนหน้า ซึ่งได้รับการจัดสรรงบประมาณจากรัฐบาล เบี้ยผู้สูงอายุ ผู้สูงอายุได้รับเบี้ยยังชีพ จำนวน 8.41 ล้านคน ในปี 2561 เพิ่มขึ้นจากจำนวน 8.15 ล้านคน ในปี 2560 ซึ่งเป็นการเพิ่มขึ้นตามการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรไทยที่เข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ โดยผู้สูงอายุที่มีระดับสถานะทางเศรษฐกิจที่ต่ำที่สุดได้รับเบี้ยยังชีพคิดเป็นสัดส่วนที่สูงที่สุดที่ร้อยละ 91.72 ขณะที่ ผู้สูงอายุที่มีสถานะทางเศรษฐกิจสูงสุดได้รับเบี้ยยังชีพคิดเป็นร้อยละ 50.33 จะเห็นได้ว่าสวัสดิการด้านเบี้ยยังชีพนั้น ผู้ที่ได้รับประโยชน์คือผู้มีรายได้น้อยอย่างแท้จริง

● มิติโครงสร้างพื้นฐาน

เมื่อพิจารณาการเข้าถึงโครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญ พบว่า จำแนกตามฐานะทางเศรษฐกิจ ประเทศไทยยังมีความแตกต่างในการเข้าถึงเทคโนโลยีสมัยใหม่ระหว่างครัวเรือนที่มีสถานะทางเศรษฐกิจต่ำสุดกับครัวเรือนที่มีสถานะทางเศรษฐกิจสูงสุด

ในส่วนของความก้าวหน้าการพัฒนาดน หากพิจารณาดัชนีความก้าวหน้าของคนในระดับภาคและระดับจังหวัด ซึ่งสะท้อนการเข้าถึงทรัพยากรและบริการสาธารณะต่าง ๆ ของแต่ละพื้นที่ พบว่า ปี 2562 ภาคกลางมีความก้าวหน้าการพัฒนาดนมากที่สุด ค่าดัชนี HAI (Human Achievement Index) = 0.6499 โดยมีการพัฒนาดนมากกว่าภาคอื่น ๆ ใน 3 ด้าน คือ ด้านสุขภาพ ด้านรายได้ และด้านการคมนาคมและการสื่อสาร แต่ในด้านการมีส่วนร่วมมีการพัฒนาน้อยกว่าทุกภาค ส่วนภาคที่มีการพัฒนาดนรองลงมาคือ ภาคตะวันออก ภาคใต้ 11 จังหวัด ภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตามลำดับ ซึ่งภาคใต้ 3 จังหวัดชายแดนเป็นภาคที่มีการพัฒนาดนน้อยที่สุด ค่าดัชนี HAI = 0.5142 โดยมีความก้าวหน้าการพัฒนาดนน้อยที่สุดเมื่อเทียบกับภาคอื่น 4 ด้าน คือ ด้านสุขภาพ ด้านการศึกษาด้านชีวิตการทำงาน และด้านรายได้ นอกจากนี้ ยังพบว่าภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีความก้าวหน้าด้านที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อมและด้านชีวิตครอบครัวและชุมชนสูงกว่าภาคอื่น และภาคเหนือมีความก้าวหน้าด้านการมีส่วนร่วมสูงกว่าภาคอื่น

และในส่วนของคุณภาพชีวิตของประชากรผู้สูงอายุ พิจารณาโดยใช้ข้อมูลผู้สูงอายุที่ประสบปัญหาความยากจนหลายมิติ ประมวลจากระบบบริหารจัดการข้อมูลการพัฒนาคนแบบชี้เป้า (TPMAP) พบว่า ปี 2562 มีสัดส่วนผู้สูงอายุที่มีปัญหาความยากจนหลายมิติ จำนวน 691,213 คน หรือ เทียบเท่าร้อยละ 9.5 ของประชากรผู้สูงอายุ ทั้งหมด ลดลงจากปี 2561 ที่จำนวน 876,193 คน หรือ เทียบเท่าร้อยละ 12.87 แสดงให้เห็นว่าผู้สูงอายุได้รับการดูแลดีขึ้น มีความเป็นอยู่ดีขึ้น เข้าถึงบริการรัฐได้มากขึ้น และรายได้เฉลี่ยเพียงพอต่อการดำรงชีพมากขึ้น

5) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

ผลการพัฒนาตามเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรการสิ่งแวดล้อม พบว่า ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศได้รับการอนุรักษ์ รักษา และฟื้นฟูเพิ่มมากขึ้น เพื่อลดผลกระทบทางลบจากการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ ทั้งในส่วนของป่าไม้ แม่น้ำลำคลอง ทะเล การบริหารจัดการมลภาวะและขยะของประเทศ นอกจากนี้ มีการใช้ประโยชน์และสร้างการเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลมากขึ้น ดังนี้

- **พื้นที่สีเขียวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม** พิจารณาจากข้อมูลสัดส่วนพื้นที่สีเขียวของประเทศของกรมป่าไม้ พบว่า พื้นที่สีเขียวโดยเฉพาะพื้นที่ป่าธรรมชาติมีการเพิ่มจำนวนขึ้น โดยในปี 2561 มีพื้นที่ป่าธรรมชาติ 102.49 ล้านไร่ (ร้อยละ 31.68 ของพื้นที่ทั้งหมดของประเทศ) เพิ่มขึ้นจาก 102.16 ล้านไร่ ในปี 2560

- **สภาพแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติที่เสื่อมโทรมที่ได้รับการฟื้นฟู** ประเมินจากสถานการณ์การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมประเภทต่าง ๆ พบว่า แม่น้ำลำคลองและแหล่งน้ำธรรมชาติ เมื่อพิจารณาจากจำนวนพื้นที่ชุ่มน้ำที่ได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระดับชาติ ซึ่งจะได้รับการอนุรักษ์และฟื้นฟูให้มีระบบนิเวศที่ดีมีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจาก 48 แห่งในปี 2552 เป็น 95 แห่งในปี 2558 ขณะที่แหล่งน้ำผิวดิน น้ำบาดาลและน้ำทะเลชายฝั่ง เมื่อพิจารณาจากข้อมูลคุณภาพน้ำ สะท้อนให้เห็นถึงการบริหารจัดการแหล่งน้ำและคุณภาพน้ำที่มีแนวโน้มในทิศทางที่ดีขึ้น โดยในปี 2561 คุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดินอยู่ในเกณฑ์พอใช้ถึงดี ร้อยละ 91 เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 83 ในปี 2560 คุณภาพน้ำบาดาลโดยทั่วไปยังคงอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานที่ใช้บริโภคได้ ขณะที่คุณภาพน้ำทะเลชายฝั่งอยู่ในเกณฑ์พอใช้ถึงดีมากร้อยละ 94 ปรับลดลงเล็กน้อยจากร้อยละ 96 ในปี 2560 ในส่วนของการเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม สะท้อนได้จากองค์ประกอบย่อยเศรษฐกิจสีเขียวของดัชนีสิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศสมดุล ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของดัชนีอยู่เย็นเป็นสุข พบว่า ปี 2561 มีค่าดัชนีร้อยละ 71.64 เพิ่มจากร้อยละ 54.44 ในปี 2560 โดยสาเหตุที่ทำให้ค่าดัชนีเพิ่มขึ้นอย่างป็นนัยสำคัญคือการเพิ่มขึ้นของพื้นที่ทำเกษตรกรรมยั่งยืน ซึ่งเพิ่มจากร้อยละ 33.33 ต่อพื้นที่การเกษตรทั้งหมดเป็นร้อยละ 92.97 และหากพิจารณาร่วมกับสถานการณ์เชิงคุณภาพในมิติต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง พบว่า ในส่วนของคุณภาพอากาศประเมินจากข้อมูลปริมาณฝุ่นละออง สำหรับฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน 10 ไมครอน มีค่าเฉลี่ยรายปีทั้งประเทศค่อนข้างคงที่ที่ 42.0 ไมโครกรัม/ลูกบาศก์เมตร ในปี 2561 เปรียบเทียบกับ 41.0 ไมโครกรัม/ลูกบาศก์เมตรในปี 2560 ซึ่งยังคงอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน ส่วนฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน 2.5 ไมครอน มีค่าเฉลี่ยรายปีทั้งประเทศเพิ่มขึ้นจากปี 2560 ที่ 22.0 ไมโครกรัม/ลูกบาศก์

เมตร เป็น 24.0 ไมโครกรัม/ลูกบาศก์เมตร ในปี 2561 ซึ่งยังคงอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน เช่นกัน คุณภาพอากาศในพื้นที่วิกฤตหมอกควันมีแนวโน้มดีขึ้น สถานการณ์หมอกควัน 9 จังหวัดภาคเหนือ สาเหตุหลักเกิดจากการเผาในที่โล่งและไฟไหม้ป่า สถานการณ์มีแนวโน้มดีขึ้นตั้งแต่ปี 2559 โดยในปี 2561 จำนวนวันที่ฝุ่นละอองเกินค่ามาตรฐานลดลงจากปี 2559 และปี 2560 จาก 61 วัน และ 38 วัน เป็น 34 วัน (ลดร้อยละ 44 และ 11 ตามลำดับ) และหากพิจารณาจากสถานการณ์ขยะ ซึ่งสะท้อนถึงความสามารถในการบริหารจัดการขยะประเภทต่าง ๆ ของประเทศจากการขยายตัวของชุมชนเมือง การอุปโภคบริโภค การท่องเที่ยว พบว่า การจัดการขยะมูลฝอยในปี 2561 มีแนวโน้มดีขึ้นถึงแม้ว่าปริมาณขยะมูลฝอยจะเพิ่มขึ้น โดยขยะมูลฝอยชุมชนได้ถูกคัดแยก ณ ต้นทาง และนำกลับไปใช้ประโยชน์ 9.58 ล้านตัน (ร้อยละ 34) เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมาร้อยละ 13 ส่วนใหญ่เป็นการใช้ประโยชน์จากขยะรีไซเคิลและทำปุ๋ยอินทรีย์ ขยะมูลฝอยชุมชนอีก จำนวน 10.88 ล้านตัน (ร้อยละ 39) ถูกกำจัดอย่างถูกต้อง ขณะที่ปริมาณกากของเสียอุตสาหกรรมมีแนวโน้มลดลงและเข้าสู่ระบบการจัดการอย่างถูกต้อง โดยปี 2561 ปริมาณกากของเสียอุตสาหกรรมเข้าสู่ระบบการจัดการทั้งหมด 22.02 ล้านตัน ลดลงจากปี 2560 ร้อยละ 33 (ปี 2560 มีปริมาณกากอุตสาหกรรมเข้าสู่ระบบการจัดการทั้งหมด 32.95 ล้านตัน) สำหรับกากอุตสาหกรรมอันตรายมีปริมาณ 1.2 ล้านตัน ในแต่ละภูมิภาคของประเทศมีการกระจายตัวของโรงงานบำบัดกำจัดกากอุตสาหกรรม โดยศักยภาพการบำบัดกำจัดมีมากสุดอยู่ที่ภาคตะวันออก รองลงมาเป็นภาคกลางภาค ตะวันตก ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคใต้ และภาคเหนือ และในส่วนของปริมาณก๊าซเรือนกระจก มูลค่าเศรษฐกิจฐานราก การปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ (CO₂) จากการใช้พลังงานของประเทศในช่วงที่ผ่านมา มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นนับตั้งแต่หลังภาวะเศรษฐกิจตกต่ำจาก 145.5 ล้านตันคาร์บอนไดออกไซด์ ในปี 2541 เป็น 260.3 ล้านตันคาร์บอนไดออกไซด์ ในปี 2561 หรือเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 3.0 ต่อปี โดยในปี 2561 มีการใช้พลังงานเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.0 ส่งผลให้การปล่อย CO₂ เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.8 การปล่อยก๊าซ CO₂ จากการใช้พลังงานแยกรายภาคเศรษฐกิจ เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.8 ซึ่งเป็น การเพิ่มขึ้นของการปล่อยก๊าซ CO₂ ในเกือบทุกภาคเศรษฐกิจ โดยภาคการผลิตไฟฟ้ามีส่วนการปล่อยก๊าซ CO₂ สูงสุด ร้อยละ 36.2 ของการปล่อยก๊าซ CO₂ ทั้งหมด มีการปล่อยก๊าซ CO₂ ลดลงจากปีก่อนร้อยละ 0.7 คาดว่าส่วนหนึ่งมาจากปี 2561 มีการใช้ก๊าซธรรมชาติในการผลิตไฟฟ้าลดลงร้อยละ 1.7 ขณะที่ภาคการขนส่งและภาคอุตสาหกรรมซึ่งมีส่วนการปล่อยก๊าซ CO₂ คือ ร้อยละ 26.1 และร้อยละ 31.3 ตามลำดับ และมีการปล่อยก๊าซ CO₂ เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 1.0 และร้อยละ 2.4 ตามลำดับ

6) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

ผลการพัฒนาตามเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนา ระบบบริหารจัดการภาครัฐ พบว่า ประสิทธิภาพภาครัฐในการตอบสนองความต้องการของประชาชนมีการพัฒนาที่ดี จึงจำเป็นต้องเร่งให้ความสำคัญกับการปรับกระบวนการให้มุ่งผลสัมฤทธิ์และผลประโยชน์ ส่วนรวมในระยะต่อไป รวมทั้งการพัฒนาภาครัฐให้มีความโปร่งใส ปลอดภัยและประพฤติมิชอบ สร้างความน่าเชื่อถือให้กับประชาชน พิจารณาจากมิติต่าง ๆ ของดัชนีชี้วัดธรรมาภิบาลโลก (Worldwide Governance Index : WGI) ดังนี้

● **ระดับความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการสาธารณะของภาครัฐ และประสิทธิภาพการบริการของภาครัฐ** พิจารณาจาก มิติด้านความมีประสิทธิภาพของภาครัฐ พบว่า ค่าดัชนีของไทยระหว่างปี 2560 - 2561 มีค่าคงที่ที่ 66.83 คะแนน ทั้งนี้ เมื่อเปรียบเทียบกับประเทศในอาเซียนพบว่า ประเทศไทยมีค่าคะแนนเป็นลำดับที่ 4 รองจากประเทศสิงคโปร์ บรูไน และมาเลเซีย

● **ระดับความโปร่งใส การทุจริต ประพฤติมิชอบ** พิจารณาจาก มิติด้านการควบคุมปัญหาทุจริตประพฤติมิชอบ พบว่า ในปี 2561 ประเทศไทยมีค่าคะแนนอยู่ที่ 40.87 ลดลงจากปี 2561 ที่มีค่าคะแนน 42.79 โดยเมื่อเปรียบเทียบกับในระดับภูมิภาค ประเทศอยู่เป็นอันดับที่ 5 รองลงมาจากสิงคโปร์ (99.04) บรูไน (79.81) มาเลเซีย (63.94) และอินโดนีเซีย (46.15) ตามลำดับ ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความสามารถของภาครัฐในการควบคุมไม่ให้ใช้อำนาจเพื่อสร้างผลประโยชน์ให้แก่ภาคเอกชน ทั้งทางตรงและทางอ้อม ทั้งในรูปแบบของการทุจริตประพฤติมิชอบเพียงเล็กน้อยหรือขนาดใหญ่ รวมถึงการเข้าครอบครองรัฐโดยกลุ่มผู้มีอำนาจที่มุ่งแสวงหาผลประโยชน์ส่งผลให้ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันยังไม่มีแนวโน้มที่จะลดลง

● **ความเสมอภาคในกระบวนการยุติธรรม** พิจารณาจากมิติของคุณภาพของกฎระเบียบ พบว่า ปี 2561 มีค่าคะแนนที่คงที่จากปีก่อน โดยมีค่าคะแนนอยู่ที่ 59.62 และหากประเมินจากมิติด้านหลักนิติธรรม พบว่า มีค่าคะแนนคงที่เช่นกันระหว่างปี 2560 - 2561 เท่ากับ 54.81 คะแนน ทั้งนี้ เมื่อเปรียบเทียบกับค่าดัชนีมิตินิติธรรม และมิติคุณภาพของมาตรการควบคุมกับประเทศในภูมิภาคอาเซียน จะเห็นว่าประเทศ 3 ลำดับแรก มีคะแนนทั้ง 2 มิติค่อนข้างสูง อันได้แก่ สิงคโปร์ได้ 97.12 และ 99.52 คะแนน บรูไนได้ 75 และ 74.52 คะแนน มาเลเซียได้ 74.52 และ 74.04 คะแนน

5.2 ความก้าวหน้าตามเป้าหมายของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ทั้ง 23 ประเด็น

จากการประเมินสถานการณ์การบรรลุเป้าหมายของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติทั้ง 23 ประเด็น ประจำปีงบประมาณ 2562 ผ่านข้อมูลการดำเนินงาน/โครงการที่หน่วยงานของรัฐที่เป็นการดำเนินการของปีงบประมาณ 2562 ที่ถูกนำเข้าไปในระบบ eMENSUR สิ้นสุด ณ เดือนธันวาคม 2562 ตามมติคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ คราวประชุมครั้งที่ 2/2562 วันที่ 28 ตุลาคม 2562 รวมทั้งสิ้น 24,872 โครงการ พบว่า มีสถานการณ์การบรรลุเป้าหมายที่ต่ำกว่าเป้าหมายที่กำหนดในปี 2565 แต่คาดว่าจะสามารถดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายได้ โดยแผนแม่บทฯ ที่ต่ำกว่าเป้าหมาย (ค่าสถานการณ์อยู่ในช่วงร้อยละ 76-99 ของค่าเป้าหมาย) และแผนแม่บทฯ ที่ต่ำกว่าเป้าหมายระดับเสียง (ค่าสถานการณ์อยู่ในช่วงร้อยละ 51-75 ของค่าเป้าหมาย) รวมจำนวน 21 ประเด็น ในขณะที่แผนแม่บทฯ ที่มีการพัฒนาต่ำกว่าเป้าหมายในระดับวิกฤต (ค่าสถานการณ์ต่ำกว่า ร้อยละ 50 ของค่าเป้าหมาย) มี 2 ประเด็น ได้แก่ แผนแม่บทฯ ประเด็นการพัฒนาการเรียนรู้ และแผนแม่บทฯ ประเด็นการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบซึ่งจำเป็นต้องเร่งดำเนินการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้สามารถบรรลุเป้าหมายได้อย่างเป็นรูปธรรม

ส่วนที่ 6 บทสรุปและข้อเสนอแนะ

6.1 บทสรุป

การจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 รัฐบาลให้ความสำคัญกับความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 – 2580) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 – 2580) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 – 2564) นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. 2562 – 2565) แผนการปฏิรูปประเทศ และนโยบายรัฐบาล เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศตามแนวทางการพัฒนาของยุทธศาสตร์ชาติให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม และบรรลุเป้าหมายตามวิสัยทัศน์ที่กำหนด โดยกำหนดโครงสร้างยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 ตามยุทธศาสตร์ชาติ 6 ด้าน และรายการค่าดำเนินการภาครัฐ โดยสรุปผลการวิเคราะห์ความเชื่อมโยงในประเด็นสำคัญ ดังนี้

● **งบประมาณสนับสนุนยุทธศาสตร์ชาติ** พบว่า ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคมได้รับจัดสรรงบประมาณมากที่สุด จำนวน 795,806.0941 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 24.12 ของงบประมาณรายจ่ายประจำปี รองลงมา คือ ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ จำนวน 577,755.1688 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 17.51 ของงบประมาณรายจ่ายประจำปี และยุทธศาสตร์ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบบริหารภาครัฐ จำนวน 556,528.7598 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 16.86 ของงบประมาณรายจ่ายประจำปี

● **งบประมาณสนับสนุนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ** พบว่า แผนแม่บทการสร้างโอกาสและความเสมอภาคและหลักประกันทางสังคม ได้รับจัดสรรงบประมาณมากที่สุด จำนวน 376,093.7068 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 11.40 ของงบประมาณรายจ่ายประจำปี รองลงมา คือ แผนแม่บทการเสริมสร้างพลังทางสังคม จำนวน 351,986.4695 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 10.67 ของงบประมาณรายจ่ายประจำปี และแผนแม่บทการเสริมสร้างความมั่นคงของประเทศ งบประมาณจำนวน 157,660.5885 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 4.78 ของงบประมาณรายจ่ายประจำปี

นอกจากนี้ ยังพบว่า งบประมาณในแต่ละยุทธศาสตร์ มีบางส่วนเป็นรายการดำเนินการเพื่อสนับสนุนยุทธศาสตร์ด้านต่าง ๆ ซึ่งไม่อยู่ภายใต้แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ใด ๆ จำนวนทั้งสิ้น 1,612,904.3683 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 48.88 ของงบประมาณรายจ่ายประจำปี

● **งบประมาณสนับสนุนประเด็นการพัฒนาที่ต้องเร่งดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ** พบว่า มีจำนวนทั้งสิ้น 303,306.6307 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 9.19 ของงบประมาณรายจ่ายประจำปี โดยประเด็นการพัฒนาที่ได้รับงบประมาณสูงสุด คือ ประเด็นการพัฒนาด้านความมั่นคง รองลงมา ได้แก่ ประเด็นการพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อม และประเด็นการพัฒนาด้านทรัพยากรมนุษย์

● **การประเมินผลการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ชาติ** พบว่า ในช่วงปี 2561 – 2562 ประชาชนได้รับผลประโยชน์จากการดำเนินงานต่าง ๆ ของหน่วยงานของรัฐตามยุทธศาสตร์ชาติในหลายมิติ ทั้งใน

ส่วนของการมีรายได้เฉลี่ยต่อคนเพิ่มขึ้นถึงแม้ว่าเศรษฐกิจจะมีการชะลอตัวเล็กน้อยจากช่วงก่อนหน้า การลดลงของความเหลื่อมล้ำด้านรายได้และรายจ่ายระหว่างกลุ่มประชากรและของประชากรที่ประสบปัญหาความยากจนหลายมิติ (ด้านการศึกษา ด้านสุขภาพ ด้านความเป็นอยู่ ด้านการเข้าถึงบริการรัฐ และด้านรายได้) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศในภาพรวมดีขึ้นแต่ยังคงต้องเร่งแก้ไขประเด็นความเหลื่อมล้ำ การพัฒนา นอกจากนี้ การมีสภาพแวดล้อมในสังคมที่มีความอยู่ดีมีสุขเพิ่มมากขึ้น และการมีทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศที่มีคุณภาพปรับปรุงดีขึ้นและอยู่ในเกณฑ์ที่สูงกว่าค่าเฉลี่ยของโลกสะท้อนการพัฒนาประเทศที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพิ่มมากขึ้น รวมทั้งการมีภาครัฐที่มีแนวโน้มในการบริหารจัดการอุปสรรคการดำเนินธุรกิจในประเทศที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น อย่างไรก็ตามยังคงต้องเร่งแก้ไขปัญหาทุจริตประพฤติมิชอบและเสรีภาพของประชาชนในการแสดงความคิดเห็น ซึ่งยังเป็นประเด็นท้าทายที่สำคัญของภาครัฐ

6.2 ข้อเสนอแนะ

เพื่อให้การจัดสรรงบประมาณรายจ่าย เป็นกลไกหนึ่งในการขับเคลื่อนประเทศให้บรรลุผลสัมฤทธิ์และผลลัพธ์ตามเป้าหมายการพัฒนาของยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติได้อย่างต่อเนื่องและเป็นรูปธรรม สำนักงานงบประมาณของรัฐสภาจึงมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

5.2.1 การจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี หน่วยรับงบประมาณควรให้ความสำคัญกับประเด็นแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ โดยกำหนดเป้าหมายการดำเนินการ ตัวชี้วัด และจัดลำดับความสำคัญให้ชัดเจน โดยเฉพาะการจัดสรรงบประมาณในประเด็นการพัฒนาที่ต้องเร่งดำเนินการ ทั้งนี้ เพื่อให้การดำเนินการตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติเกิดผล และบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างเป็นรูปธรรม ตามเวลาที่กำหนด

5.2.2 หน่วยรับงบประมาณ ควรกำหนดยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติในเชิงบูรณาการอย่างเป็นระบบทั้งด้านภารกิจงานและระบบงบประมาณ โดยเฉพาะการจัดทำโครงการ หรือกิจกรรมต่าง ๆ ควรมีความเชื่อมโยงสอดรับกันในทุกมิติ และทุกระดับ ทั้งระดับต้นน้ำ กลางน้ำ ปลายน้ำ

5.2.3 การติดตามประเมินผลการดำเนินงานและการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่าย ควรมีระบบติดตามและประเมินผลที่เป็นระบบและมีคุณภาพ เพื่อการควบคุม ติดตามการปฏิบัติงานและการใช้จ่ายงบประมาณของส่วนราชการหรือหน่วยงานให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ เป้าหมาย ผลผลิตที่กำหนดไว้รวมทั้งการประเมินผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินการ โดยปัจจุบันสภาพพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้จัดทำ “ระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ” (Electronic Monitoring and Evaluation System of National Strategy and Country Reform : e-MENSCR) ซึ่งเป็นระบบสารสนเทศที่ใช้ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานของหน่วยงานผ่านแผนงาน โครงการ หรือการดำเนินการต่าง ๆ ในการขับเคลื่อนการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศ โดยเป็นระบบข้อมูลขนาดใหญ่ที่เชื่อมโยงข้อมูลจากส่วนราชการต่าง ๆ ได้อย่างบูรณาการ ที่สามารถเผยแพร่รายงานสรุปผลการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องให้ประชาชนทราบ ก่อให้เกิดการมีส่วนร่วมของประชาชนในการติดตามประเมินผล

บรรณานุกรม

- “พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2561” (11 พฤศจิกายน 2561). ราชกิจจานุเบกษา.; เล่ม 135 ตอนที่ 92 ก.
- “พระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. 256” (19 เมษายน 2561). ราชกิจจานุเบกษา.; เล่ม 135 ตอนที่ 27 ก.
- “รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560” (6 เมษายน 2560). ราชกิจจานุเบกษา.; เล่ม 134 ตอนที่ 40 ก.
- สถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (2553). การเพิ่มประสิทธิภาพการนำระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ไปปฏิบัติ. ม.ป.ท.: ม.ป.พ.
- สำนักงานงบประมาณ. (2563). เอกสารงบประมาณ ฉบับที่ 4 งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อักษรไทย.
- สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (ม.ป.ป.). ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561 – 2580 (ฉบับย่อ). สืบค้น 15 มิถุนายน 2563 จาก https://www.nesdc.go.th/download/document/SAC/NS_SumPlanOct2018.pdf
- _____. (ม.ป.ป.). สรุปสาระสำคัญแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 – 2580). สืบค้น 17 เมษายน 2563 จาก <http://nscr.nesdb.go.th/wp-content/uploads/2019/12/%E0%B8%AA%E0%B8%A3%E0%B8%B8%E0%B8%9B%E0%B9%81%E0%B8%9C%E0%B8%99%E0%B9%81%E0%B8%A1%E0%B9%88%E0%B8%9A%E0%B8%97%E0%B8%A0%E0%B8%B2%E0%B8%A2%E0%B9%83%E0%B8%95%E0%B9%89%E0%B8%A2%E0%B8%B8%E0%B8%97%E0%B8%98%E0%B8%A8%E0%B8%B2%E0%B8%95%E0%B8%A3%E0%B9%8C%E0%B8%8A%E0%B8%B2%E0%B8%95%E0%B8%B4.pdf>
- _____. (ม.ป.ป.). รายงานสรุปผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ ประจำปี 2562. สืบค้น 15 มิถุนายน 2563 จาก http://nscr.nesdb.go.th/wp-content/uploads/2020/04/NS_for_web.pdf

ภาคผนวก

รายละเอียดงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564
จำแนกตามยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และแผนงาน

รายละเอียดงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564
จำแนกตามยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และแผนงาน

หน่วย : ล้านบาท

แผนแม่บท/แผนงาน	ปี 2563	ปี 2564	เพิ่ม/ลด	
			จำนวน	ร้อยละ
รวมงบประมาณทั้งสิ้น	3,200,000.0000	3,300,000.0000	100,000.0000	3.12
ยุทธศาสตร์ที่ 1 ด้านความมั่นคง	425,513.9560	416,003.8926	- 9,510.0634	-2.23
แผนแม่บท: การเสริมสร้างความมั่นคงของประเทศ	168,033.9392	157,660.5885	- 10,373.3507	-6.17
แผนงานยุทธศาสตร์เสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ	5,252.8656	4,729.8279	- 523.0377	-9.96
แผนงานยุทธศาสตร์รักษาความสงบภายในประเทศ	34,774.2134	28,661.7801	- 6,112.4333	-17.58
แผนงานบูรณาการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้	10,641.9103	9,731.6785	- 910.2318	-8.55
แผนงานยุทธศาสตร์จัดการปัญหาแรงงานต่างด้าวและการค้ามนุษย์	526.6699	435.0212	- 91.6487	-17.40
แผนงานบูรณาการป้องกัน ปรามปราม และบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด	5,299.5912	6,286.3921	986.8009	18.62
แผนงานยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง	15,298.2516	15,354.6806	56.4290	0.37
แผนงานยุทธศาสตร์พัฒนาศักยภาพการป้องกันประเทศ และความพร้อมเผชิญภัยคุกคามทุกมิติ	87,457.5970	80,365.1816	- 7,092.4154	-8.11
แผนงานยุทธศาสตร์พัฒนาระบบการเตรียมความพร้อมแห่งชาติและระบบบริหารจัดการภัยพิบัติ	8,782.8402	11,807.3158	3,024.4756	34.44
แผนงานยุทธศาสตร์พัฒนากลไกการบริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวม	-	288.7107	288.7107	100.00
แผนแม่บท: การส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ	5,605.8049	5,316.0531	- 289.7518	-5.17
แผนงานยุทธศาสตร์ส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ	5,605.8049	5,316.0531	- 289.7518	-5.17
การดำเนินการเพื่อสนับสนุน	251,874.2119	253,027.2510	1,153.0391	0.46
แผนงานยุทธศาสตร์เพื่อสนับสนุนด้านความมั่นคง	1,559.6264	1,579.1641	19.5377	1.25
แผนงานพื้นฐานด้านความมั่นคง	56,314.5680	57,616.3091	1,301.7411	2.31
แผนงานบุคลากรภาครัฐ	194,000.0175	193,831.7778	- 168.2397	-0.09
ยุทธศาสตร์ที่ 2 ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน	375,034.4551	402,310.8752	27,276.4201	7.27
แผนแม่บท: การพัฒนาภาคการเกษตร	7,516.9593	6,696.6852	- 820.2741	-10.91
แผนงานยุทธศาสตร์การเกษตรสร้างมูลค่า	7,516.9593	6,696.6852	- 820.2741	-10.91
แผนแม่บท: การพัฒนาอุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต	1,172.6635	931.0072	- 241.6563	-20.61
แผนงานบูรณาการพัฒนาอุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต	1,172.6635	931.0072	- 241.6563	-20.61
แผนแม่บท: การสร้างรายได้จากการท่องเที่ยว	7,222.4312	6,967.9378	- 254.4934	-3.52
แผนงานบูรณาการสร้างรายได้จากการท่องเที่ยว	7,222.4312	6,967.9378	- 254.4934	-3.52
แผนแม่บท: การพัฒนาพื้นที่และเมืองนำอยู่อัจฉริยะ	15,174.4454	25,826.0751	10,651.6297	70.19
แผนงานยุทธศาสตร์พัฒนาพื้นที่และเมืองนำอยู่อัจฉริยะ	3,884.7720	3,636.5620	- 248.2100	-6.39
แผนงานบูรณาการพัฒนาพื้นที่ระดับภาค	11,289.6734	22,189.5131	10,899.8397	96.55
แผนแม่บท: การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคม ระบบโลจิสติกส์ พลังงานและดิจิทัล	97,549.5110	112,050.9590	14,501.4480	14.87
แผนงานบูรณาการพัฒนาด้านคมนาคมและระบบโลจิสติกส์	95,374.9769	109,023.7907	13,648.8138	14.31
แผนงานยุทธศาสตร์พัฒนาความมั่นคงทางพลังงาน	463.3211	647.1915	183.8704	39.69
แผนงานยุทธศาสตร์พัฒนาเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัล	1,711.2130	2,379.9768	668.7638	39.08
แผนแม่บท: การพัฒนาผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่	1,738.0448	1,260.8263	- 477.2185	-27.46
แผนงานบูรณาการพัฒนาผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมสู่สากล	1,738.0448	1,260.8263	- 477.2185	-27.46
แผนแม่บท: การพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ	22,957.4236	28,502.8275	5,545.4039	24.16
แผนงานบูรณาการพัฒนาพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ	6,920.9089	5,790.1501	- 1,130.7588	-16.34
แผนงานบูรณาการเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก	16,036.5147	22,712.6774	6,676.1627	41.63
แผนแม่บท: การส่งเสริมการวิจัยและพัฒนานวัตกรรม	23,861.4155	25,936.1726	2,074.7571	8.70
แผนงานยุทธศาสตร์การวิจัยและพัฒนานวัตกรรม	19,780.1759	19,916.6305	136.4546	0.69
แผนงานยุทธศาสตร์พัฒนาศักยภาพด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม	4,081.2396	6,019.5421	1,938.3025	47.49
การดำเนินการเพื่อสนับสนุน	197,841.5608	194,138.3845	- 3,703.1763	-1.87
แผนงานยุทธศาสตร์เพื่อสนับสนุนด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน	78,030.6823	73,337.8565	- 4,692.8258	-6.01
แผนงานพื้นฐานด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน	77,526.4533	78,464.7340	938.2807	1.21
แผนงานบุคลากรภาครัฐ	42,284.4252	42,335.7940	51.3688	0.12

ยุทธศาสตร์ที่ 3 ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์	567,944.0457	577,755.1688	9,811.1231	1.73
แผนแม่บท: การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม	607.9036	1,789.2067	1,181.3031	194.32
แผนงานยุทธศาสตร์ปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม	607.9036	1,789.2067	1,181.3031	194.32
แผนแม่บท: การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต	18,009.0391	6,375.0713	- 11,633.9678	-64.60
แผนงานยุทธศาสตร์พัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต	18,009.0391	6,375.0713	- 11,633.9678	-64.60
แผนแม่บท: การพัฒนาการเรียนรู้	1,305.2514	3,012.3346	1,707.0832	130.79
แผนงานยุทธศาสตร์พัฒนาคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้	1,305.2514	3,012.3346	1,707.0832	130.79
แผนแม่บท: การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาพที่ดี	37,474.8580	40,600.3434	3,125.4854	8.34
แผนงานยุทธศาสตร์เสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาพที่ดี	37,474.8580	40,600.3434	3,125.4854	8.34
แผนแม่บท: การพัฒนาศักยภาพการกีฬา	2,890.4469	3,415.6808	525.2339	18.17
แผนงานยุทธศาสตร์เสริมสร้างศักยภาพการกีฬา	2,890.4469	3,415.6808	525.2339	18.17
แผนแม่บท: การพัฒนาพื้นที่และเมืองน่าอยู่อัจฉริยะ	472.0076	-	- 472.0076	-100.00
แผนงานบูรณาการพัฒนาพื้นที่ระดับภาค	472.0076	-	- 472.0076	-100.00
แผนแม่บท: การส่งเสริมการวิจัยและพัฒนานวัตกรรม	172.0420	-	- 172.0420	-100.00
แผนงานยุทธศาสตร์การวิจัยและพัฒนานวัตกรรม	172.0420	-	- 172.0420	-100.00
การดำเนินการเพื่อสนับสนุน	507,012.4971	522,562.5320	15,550.0349	3.07
แผนงานยุทธศาสตร์เพื่อสนับสนุนด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์	15,693.4235	31,578.9193	15,885.4958	101.22
แผนงานพื้นฐานด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์	75,731.2523	73,944.4224	- 1,786.8299	-2.36
แผนงานบุคลากรภาครัฐ	415,587.8213	417,039.1903	1,451.3690	0.35
ยุทธศาสตร์ที่ 4 ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม	776,110.5845	795,806.0941	19,695.5096	2.54
แผนแม่บท: การเสริมสร้างพลังทางสังคม	344,067.7823	351,986.4695	7,918.6872	2.30
แผนงานยุทธศาสตร์เสริมสร้างพลังทางสังคม	12,291.3973	8,395.7553	- 3,895.6420	-31.69
แผนงานยุทธศาสตร์ส่งเสริมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	307,315.4773	319,232.7589	11,917.2816	3.88
แผนงานยุทธศาสตร์ส่งเสริมการพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ	23,597.0609	23,413.6406	- 183.4203	-0.78
แผนงานบูรณาการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสังคมสูงวัย	863.8468	944.3147	80.4679	9.32
แผนแม่บท: การส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก	3,018.4466	2,688.9055	- 329.5411	-10.92
แผนงานบูรณาการพัฒนาและส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก	3,018.4466	2,688.9055	- 329.5411	-10.92
แผนแม่บท: การสร้างความเสมอภาคและหลักประกันทางสังคม	370,414.1631	376,093.7068	5,679.5437	1.53
แผนงานยุทธศาสตร์สร้างหลักประกันทางสังคม	285,371.4870	288,298.7288	2,927.2418	1.03
แผนงานยุทธศาสตร์สร้างความเสมอภาคทางการศึกษา	85,042.6761	83,967.9958	- 1,074.6803	-1.26
แผนงานยุทธศาสตร์มาตรการแบบเจาะจงกลุ่มเป้าหมายเพื่อแก้ไขปัญหาเฉพาะกลุ่ม	-	3,826.9822	3,826.9822	100.00
แผนแม่บท: การพัฒนาพื้นที่และเมืองน่าอยู่อัจฉริยะ	23.5726	-	- 23.5726	-100.00
แผนงานบูรณาการพัฒนาพื้นที่ระดับภาค	23.5726	-	- 23.5726	-100.00
แผนแม่บท: การส่งเสริมการวิจัยและพัฒนานวัตกรรม	5.1459	-	- 5.1459	-100.00
แผนงานยุทธศาสตร์การวิจัยและพัฒนานวัตกรรม	5.1459	-	- 5.1459	-100.00
การดำเนินการเพื่อสนับสนุน	58,581.4740	65,037.0123	6,455.5383	11.02
แผนงานยุทธศาสตร์เพื่อสนับสนุนด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม	41,601.7264	52,313.3493	10,711.6229	25.75
แผนงานพื้นฐานด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม	6,130.5699	4,136.4088	- 1,994.1611	-32.53
แผนงานบุคลากรภาครัฐ	10,849.1777	8,587.2542	- 2,261.9235	-20.85
ยุทธศาสตร์ที่ 5 ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	117,466.9652	118,315.2630	848.2978	0.72
แผนแม่บท: การสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	5,735.9838	5,655.2161	- 80.7677	-1.41
แผนงานยุทธศาสตร์สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืน อนุรักษ์ พื้นฟู และป้องกันการทำลายทรัพยากรธรรมชาติ	3,883.4542	3,731.3351	- 152.1191	-3.92
แผนงานยุทธศาสตร์สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจภาคทะเล	284.5023	359.5794	75.0771	26.39
แผนงานยุทธศาสตร์จัดการผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาวะภูมิอากาศ	1,162.4972	1,102.1378	- 60.3594	-5.19
แผนงานยุทธศาสตร์จัดการมลพิษและสิ่งแวดล้อม	405.5301	450.5505	45.0204	11.10
แผนงานยุทธศาสตร์ยกระดับกระบวนการเพื่อกำหนดอนาคตประเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติ	-	11.6133	11.6133	#DIV/0!
แผนแม่บท: การบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ	58,796.2131	66,738.2278	7,942.0147	13.51
แผนงานบูรณาการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ	58,796.2131	66,738.2278	7,942.0147	13.51
แผนแม่บท: การพัฒนาพื้นที่และเมืองน่าอยู่อัจฉริยะ	8,519.8662	-	- 8,519.8662	-100.00
แผนงานบูรณาการพัฒนาพื้นที่ระดับภาค	8,519.8662	-	- 8,519.8662	-100.00
การดำเนินการเพื่อสนับสนุน	44,414.9021	45,921.8191	1,506.9170	3.39
แผนงานยุทธศาสตร์เพื่อสนับสนุนด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม	11,396.5356	13,353.7370	1,957.2014	17.17
แผนงานพื้นฐานด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม	14,078.0798	13,802.3730	- 275.7068	-1.96
แผนงานบุคลากรภาครัฐ	18,940.2867	18,765.7091	- 174.5776	-0.92

ยุทธศาสตร์ที่ 6 ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ	506,593.3935	556,528.7598	49,935.3663	9.86
แผนแม่บท: การพัฒนาระบบการให้บริการประชาชนและประสิทธิภาพภาครัฐ	18,024.9928	20,188.0906	2,163.0978	12.00
แผนงานยุทธศาสตร์พัฒนาบริการประชาชนและการพัฒนาประสิทธิภาพภาครัฐ	18,024.9928	18,184.7447	159.7519	0.89
แผนงานบูรณาการรัฐบาลดิจิทัล	-	2,003.3459	2,003.3459	#DIV/0!
แผนแม่บท: การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ	957.0451	609.0939	- 347.9512	-36.36
แผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ	957.0451	609.0939	- 347.9512	-36.36
แผนแม่บท: การพัฒนากฎหมายและกระบวนการยุติธรรม	1,247.8800	3,514.2059	2,266.3259	181.61
แผนงานยุทธศาสตร์พัฒนากฎหมายและกระบวนการยุติธรรม	1,247.8800	3,514.2059	2,266.3259	181.61
แผนแม่บท: การส่งเสริมการวิจัยและพัฒนานวัตกรรม	28.6075	-	- 28.6075	-100.00
แผนงานยุทธศาสตร์การวิจัยและพัฒนานวัตกรรม	28.6075	-	- 28.6075	-100.00
การดำเนินการเพื่อสนับสนุน	486,334.8681	532,217.3694	45,882.5013	9.43
แผนงานยุทธศาสตร์เพื่อสนับสนุนด้านการพัฒนาบริการประชาชนและการพัฒนาประสิทธิภาพภาครัฐ	7,301.1559	5,501.5515	- 1,799.6044	-24.65
แผนงานพื้นฐานด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ	383,145.5652	430,387.8919	47,242.3267	12.33
แผนงานบุคลากรภาครัฐ	95,888.1470	96,327.9260	439.7790	0.46
รายการดำเนินการภาครัฐ	431,336.6000	433,279.9465	1,943.3465	0.45
แผนงานบริหารเพื่อรองรับกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น	96,500.0000	139,825.6297	43,325.6297	44.90
แผนงานบริหารจัดการหนี้ภาครัฐ	272,127.1342	293,454.3168	21,327.1826	7.84
แผนงานรายจ่ายเพื่อชดใช้เงินคงคลัง	62,709.4658	-	- 62,709.4658	-100.00

สำนักงานประมาณของรัฐสภา
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
www.parliament.go.th/pbo